

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY RODZINIE W
OSTROŁĘCE ZA 2019 R.**

Spis treści

INFORMACJE WSTĘPNE**4**

I. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ**9**

1.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej oraz ich trudnej sytuacji życiowej**10**

1.2 Realizacja pracy socjalnej**15**

1.3 Świadczenia pieniężne i w naturze z pomocy społecznej**22**

II. ZADANIA ZLECONE GMINIE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ**24**

2.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**24**

2.2 Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom**25**

2.3 Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd**26**

III. ZADANIA WŁASNE GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ**27**

3.1 Zadania obowiązkowe**28**

3.1.1. Zasiłki stałe**28**

3.1.2 Zasiłki okresowe**28**

3.1.3 Zasiłki celowe**29**

3.1.4 Schronienie dla osób bezdomnych**30**

3.1.5 Posiłki**32**

3.1.6 Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego**34**

3.1.7 Sprawienie pogrzebu**34**

3.1.8 Składka na ubezpieczenie zdrowotne**34**

3.1.9 Usługi opiekuńcze**35**

3.1.10 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd**36**

3.1.11 Tani bar**37**

3.2. Zadania fakultatywne (realizowane w zależności od posiadanych środków)**38**

3.2.1 Zasiłki celowe specjalne**38**

IV. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU OŚWIATY**39**

V. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ**43**

5.1 Domy pomocy społecznej**43**

5.2 Zadania pieczy zastępczej**45**

5.2.1 Rodziny zastępcze**46**

5.2.2 Kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo - wychowawczych**49**

5.2.3 Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych**50**

5.2.4 Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych**53**

5.3 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	54
5.3.1 Rehabilitacja zawodowa	55
5.3.2 Rehabilitacja społeczna	55
5.3.3 Aktywny samorząd	62
VI. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH I ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH	66
6.1 Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych	66
6.1.1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	67
6.1.2 Świadczenia opiekuńcze	69
6.1.3 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	72
6.1.4. Świadczenie rodzicielskie	73
6.1.5 Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	73
6.2 Realizacja zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	74
6.3 Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	79
6.4 Realizacja zadań wynikających z Rządowego Programu „Dobry start”	82
VII. REALIZACJA PROGRAMÓW Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	84
7.1 Wieloletni rządowy program „posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023	84
7.2 Projekty socjalne realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce	86
7.3 Projekt „Zapewnienie pomocy osobom z problemem uzależnienia od alkoholu oraz członkom ich rodzin w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2019 r.” – współfinansowany ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	88
VIII. DZIAŁANIA Z ZAKRESU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	89
8.1 Działalność Klubu Integracji Społecznej „Progres”	89
8.1.1 Projekt „Do samodzielności”	89
8.1.2 Program wolontariatu „Pomóż innym zostając wolontariuszem”	92
8.1.3 Działania środowiskowe	94
8.2 Karta Wielkiej Rodziny	96
8.3 Rządowy Program „Karta Dużej Rodziny”	99
IX. OŚRODKI WSPARCIA PROWADZONE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE	101
9.1 Dzienny Dom „Senior+”	101
9.2 Noclegownia	103

INFORMACJE WSTĘPNE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane w 2019 roku.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz zakres zadań przypisanych Ośrodkowi do realizacji określają m.in. następujące ustawy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadaniem Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Ostrołęki. W realizacji zadań spoczywających na Ośrodku położono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, stałe doskonalenie kadry oraz zapewnienie odpowiednich do zgłaszanych potrzeb form wsparcia mieszkańcom miasta znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością wypłaty świadczeń w ramach rządowych

programów (w szczególności świadczenia wychowawczego 500+ i świadczenie Dobry Start 300+).

W 2019 roku Ośrodek skutecznie wykorzystywał środki zewnętrzne rozbudowując ofertę wsparcia jak również wdrażając nowatorskie, zindywidualizowane wsparcie w szczególności dla osób bezrobotnych, osób starszych, rodzin z dziećmi oraz osób bezdomnych. Realizacja powyższych zadań możliwa była dzięki pozyskaniu zewnętrznych środków m.in. z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

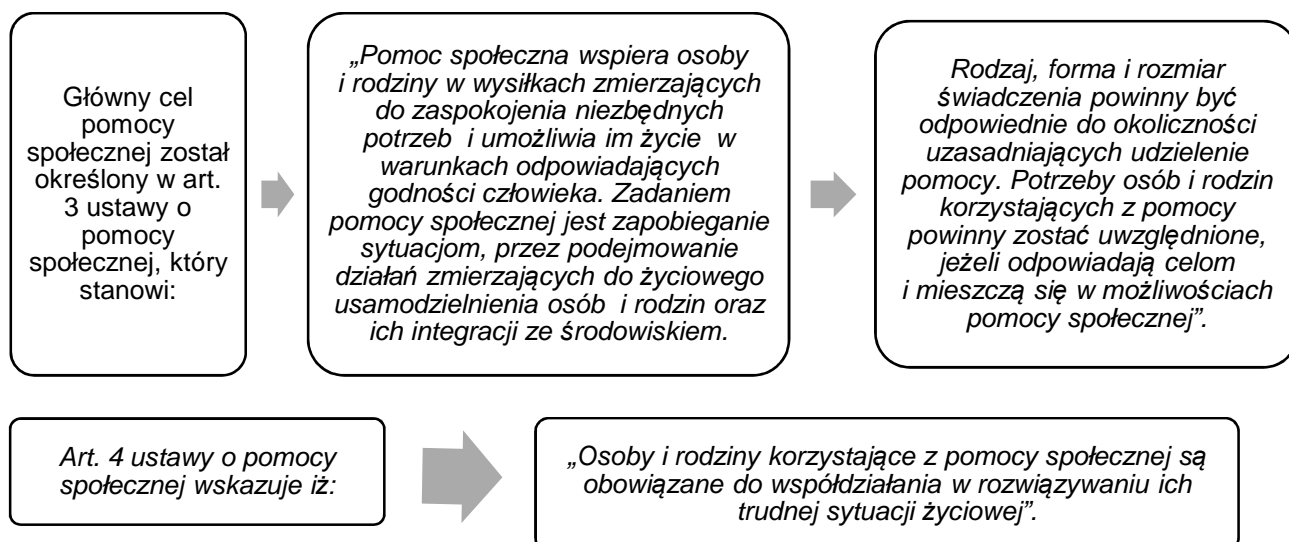
Wieloaspektowe działania Ośrodka były wynikiem inicjowania i poszerzania współpracy z podmiotami zewnętrznymi (instytucjami, organizacjami pozarządowymi). Współpraca ta przybierała szczególnie wymiar w sytuacji realizacji projektów, czy też współorganizowania przedsięwzięć skierowanych do społeczności lokalnej.

W realizacji zadań Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

Pomoc dla osób/ rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej lub usług. Udzielane świadczenia miały różny charakter: stały, okresowy lub jednorazowy. Praca socjalna z klientami była nastawiona na ich usamodzielnienie życiowe, integrację ze środowiskiem oraz stosowanie instrumentów aktywnej integracji. Osobom niesamodzielnym przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej. Zapewniano posiłki oraz wsparcie osobom będącym w kryzysie.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

Pomoc społeczna ma charakter subsydiarny, pomocniczy, co oznacza, że wsparcie finansowe z pomocy społecznej można otrzymać dopiero wówczas, gdy w pełni wykorzystana jest nie tylko własne zasoby finansowe, ale również uprawnienia i możliwości zmierzające do poprawy sytuacji bytowej (kwalifikacje zawodowe, aktywność jednostki w rozwiązywaniu własnych i rodzinnych problemów oraz jej gotowość współdziałania w tym celu z innymi).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce jest jednostką organizacyjną miasta Ostrołęki realizującą zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową m.in. z zakresu: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Dobry Start”, pomocy materialnej o charakterze socjalnym, pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, Karty Dużej Rodziny oraz Karty Wielkiej Rodziny. Powyższe działania prowadzone są w oparciu o przepisy dotyczące postępowań administracyjnych.

Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w 2019 r. w tym:

Świadczenia rodzinne	3481
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	551
Świadczenia wychowawcze	6 661
Świadczenia pomocy społecznej	11 683
Świadczenia „Dobry Start”	4 192
Świadczenia pieczy zastępczej	349
Postępowania dotyczące dłużników alimentacyjnych	1 228
Postępowania dotyczące domów pomocy społecznej	270
Postępowania dotyczące pomocy materialnej o charakterze socjalnym	222
Postępowania dotyczące zadań rehabilitacji zawodowej	2
Postępowania dotyczące zadań rehabilitacji społecznej	739
Postępowania dotyczące Karty Wielkiej Rodziny	620
Postępowania dotyczące Karty Dużej Rodziny	794
Postępowania dotyczące Dziennego Domu „Senior+”	69
Postępowania dotyczące środowiskowych domów samopomocy	73
Razem	30 934

Źródło: Opracowanie własne

W 2019 r. na sfinansowanie poniżej wymienionych zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na rzecz mieszkańców Ostrołęki, przeznaczono **72 995 660 zł**, co stanowi 99,75% ogółu otrzymanych środków.

Środki wydatkowane w wysokości **67 952 348 zł** pozyskane z budżetu państwa, wynosiły 93,09%, natomiast środki własne miasta Ostrołęki wynosiły **5 043 312 zł** i stanowiły 6,91% ogółu środków finansowych

Na realizację powierzonych Ośrodkowi zadań w 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęcie wydatkował następujące środki finansowe:

Rozdział	Rodzaj zadania	Środki planowane w zł	Środki wydatkowane w zł
ZADANIA GMINY			
Zadania zlecone - środki budżetu państwa			
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej - wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu opieki przyznanej przez sąd	100 470	100 243
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	138 000	138 000
85231	Pomoc dla cudzoziemców	15 700	15 700
85501	Świadczenia wychowawcze	42 328 000	42 327 894
85502	Świadczenia rodzinne	17 160 000	17 159 980
85503	Karta Dużej Rodziny	6 033	5 718
85504	Wspieranie rodzin - Świadczenie „Dobry Start”	1 769 240	1 769 240
85513	Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	140 920	140 920
Razem		61 658 363	61 657 695
Zadania własne - środki budżetu państwa			
85213	Składki zdrowotne	67 000	67 000
85214	Zasiłki okresowe	2 150 000	2 100 076
85216	Zasiłki stałe	867 000	867 000
85230	Posiłek dla potrzebujących	1 046 474	1 005 723
85415	Pomoc materialna dla uczniów	405 125	396 114
Razem		4 535 599	4 435 913

Zadania własne gminy - środki miasta Ostrołęki			
85202	Domy Pomocy Społecznej	500 000	494 839
85203	Ośrodki wsparcia – Noclegownia	354 500	348 923
85203	Dzienny Dom Pobytu Senior +	312 650	310 839
85213	Składki Zdrowotne	2 143	2 142
85214	Zasiłki i pomoc w naturze w tym zasiłki okresowe	916 407	916 407
85216	Zasiłki stałe	1 190	1 190
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli	25 787	25 786
85228	Usługi opiekuńcze	1 013 790	996 389
85230	Posiłek dla potrzebujących	792 966	792 916
85415	Pomoc materialna dla uczniów	110 000	99 028
Razem		4 029 433	3 988 459
OGÓŁEM ZADANIA GMINY		70 223 395	70 082 067
ZADANIA POWIATU			
Zadania zlecone - środki wojewody			
85504	Wspieranie rodzin – dotacja 300+	27 280	27 224
85508	Rodziny zastępcze	296 235	296 234
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	75 909	75 909
Razem		399 424	399 367
Zadania własne - środki miasta Ostrołęki			
85508	Rodziny zastępcze	991 950	965 582
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	75 000	73 171
Razem		1 066 950	1 038 753
ŚRODKI PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
	Powiatowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 221 983	1 221 975
Razem		1 221 983	1 221 975
PROGRAMY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ			
85295	Program „Do samodzielności”	47 990	45 876
85295	Program Senior+	106 920	106 920
	Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych – Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	98 700	84 602
85154	Program reintegracji społeczno-zawodowej osób z problemem uzależnienia od alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób	16 200	16 100

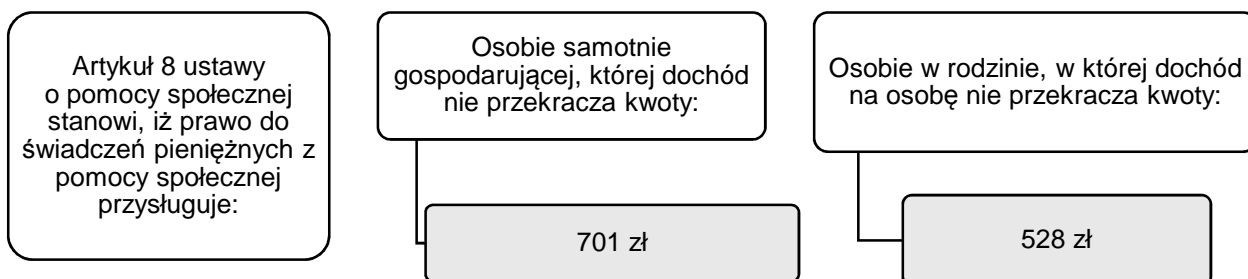

	bezdolnych lub zagrożonych bezdolnością, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej		
	Razem	269 810	253 498
	OGÓŁEM	73 181 562	72 995 660

Źródło: Opracowanie własne

I. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

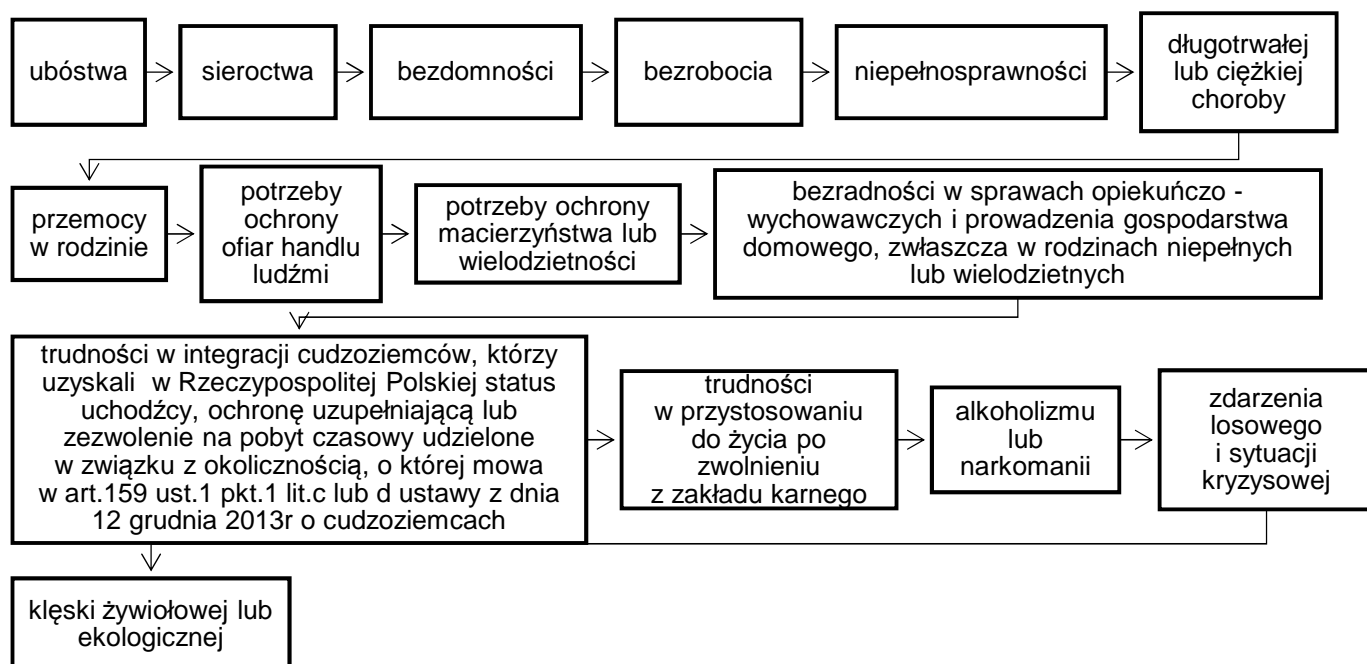
Ważną część realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce stanowi pomoc społeczna. Ośrodek realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową.

Wymienione kwoty określono w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2018r. poz.1358).

Powyższe wskazuje, iż do świadczeń pieniężnych pomocy społecznej uprawnione są rodziny o niskim statusie ekonomicznym. Przy czym trudna sytuacja materialna nie jest jedynym wyznacznikiem udzielania pomocy społecznej. Istotne z punktu widzenia ustalania uprawnień do świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej są powody współwystępujące z ubóstwem, których osoby nie mogą samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z następujących okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności:

1.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej oraz ich trudnej sytuacji życiowej

Ostrołęka liczy **51 913** mieszkańców (dane UM z 31 grudnia 2019 r.) w tym: 27 366 kobiet i 24 547 mężczyzn.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	2 414	1 626	3 512
w tym:	1 358	1 346	2 928
świadczenia pieniężne	1 253	844	2 253
świadczenia niepieniężne	25	23	35
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2 405	1 619	3 498
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	x	1 603	3 431
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem			

w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	106	234
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów / projektów socjalnych		Liczba osób objętych kontraktami / projektami socjalnymi
Kontrakt socjalny część A* *Kontrakt socjalny część A dotyczy osób i rodzin z którymi zawierany jest kontrakt w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.	105		105
Kontrakt socjalny część B* *Kontrakt socjalny część B dotyczy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zawierany w celu wzmocnienia aktywności życiowej zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.	13		13

Źródło: Opracowanie własne

Miasto Ostrołęka w 2019 r. podzielone było na 17 osiedli, natomiast ze względu na potrzeby pomocy społecznej teren miasta Ostrołęki podzielony był na 23 rejony opiekuńcze, w których pracowało 23 pracowników socjalnych. Ponadto 1 pracownik socjalny prowadził sprawę osób bezdomnych z terenu miasta Ostrołęki oraz 1 pracownik sprawę rodzin zastępczych.

Pomocą społeczną w 2019 roku objęto na terenie miasta: 1 626 rodzin, 3 512 osób w tych rodzinach, natomiast 2414 osób otrzymało decyzją świadczenie.

W stosunku do 2018r. o 5,08 % zmniejszyła się liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2018 - 2019

Lp.	Rodziny objęte pomocą społeczną	2018 rok	2019 rok
1.	Rodziny	1713	1626
2.	Osoby w tych rodzinach	3683	3512
3.	Osoby, które otrzymały decyzją świadczenie	2541	2 414
4.	% osób objętych pomocą do ogólnej liczby mieszkańców	7,04%	6,77%

Źródło: Opracowanie własne

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej – rodziny ogółem

Gospodarstwo 1 osobowe	Gospodarstwa 2 osobowe	Gospodarstwa 3 osobowe	Gospodarstwa 4 osobowe	Gospodarstwa 5 osobowe	Gospodarstwa 6 osobowe i więcej
<ul style="list-style-type: none"> •liczba rodzin 873 •liczba osób w rodzinie 873 	<ul style="list-style-type: none"> •liczba rodzin 291 •liczba osób w rodzinie 582 	<ul style="list-style-type: none"> •liczba rodzin 236 •liczba osób w rodzinie 708 	<ul style="list-style-type: none"> •liczba rodzin 168 •liczba osób w rodzinie 672 	<ul style="list-style-type: none"> •liczba rodzin 104 •liczba osób w rodzinie 520 	<ul style="list-style-type: none"> •liczba rodzin 60 •liczba osób w rodzinie 391

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny z dziećmi	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1 dziecko	229	609
	2 dzieci	205	772
	3 dzieci	101	494
	4 dzieci	39	219
	5 dzieci	12	82
	6 dzieci	5	41
	7 i więcej dzieci	2	19
	Razem	593	2 236
Rodziny Niepełne	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1	121	270
	2	97	325
	3	36	161
	4 i więcej	30	171
	Razem	284	927
Rodziny emerytów i rencistów	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1-osobowe	293	293
	2-osobowe	101	202
	3-osobowe	39	117
	4 i więcej	15	65
	Razem	448	677

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPIPS-03 za 2019r.

Ze względu na różne trudności życiowe, grupami szczególnego ryzyka są rodziny z dziećmi, rodziny niepełne, rodziny emerytów i rencistów.

Z przedstawionych danych wynika, że rodziny z jednym i dwojgiem dzieci najczęściej korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Niewystarczające środki finansowe powodują zaburzenie funkcji ekonomicznej, edukacyjnej i socjalizacyjnej rodziny, prowadząc do powstawania niepożądanych wzorców zachowań, utrwalanych w warunkach niesprzyjających prawidłowemu rozwojowi.

Na ryzyko trudności życiowych narażone są również rodziny niepełne, w których występuje brak któregoś z rodziców. W większości przypadków są to samotne matki, wychowujące dzieci w różnym wieku. Działaniami pomocy społecznej objęto 284 rodzin niepełnych.

Kolejną liczną grupą osób korzystających ze wsparcia Ośrodka są także rodziny emerytów i rencistów, których wiek i stan zdrowia, a także niski poziom dochodów kwalifikuje do udziału w systemie pomocy społecznej. W 2019r. pomocą społeczną objęto 448 takich rodzin.

Powody przyznania pomocy społecznej w 2019 r.

	Liczba środowisk
--	------------------

Lp.	Dysfunkcja w rodzinie	2019 rok	% do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy
1.	Ubóstwo	1 014	62,36
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	103	6,33
4.	Bezrobocie	792	48,71
5.	Niepełnosprawność	690	42,44
6.	Długotrwałej lub ciężkiej choroby	1 017	62,55
7.	Przemoc w rodzinie	28	1,72
8.	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	230	14,15
9.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	399	24,54
10.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	27	1,66
12.	Alkoholizm	210	12,92
	Narkomania	17	1,05
13.	Zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej	11	0,68
14.	Kłęski żywiołowej lub ekologicznej	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Trudne sytuacje życiowe, których rodziny nie są w stanie samodzielnie pokonać, powodują konieczność wejścia w system pomocy społecznej. Dane statystyczne, będące w dyspozycji MOPR, wskazują na występowanie dysfunkcji w rodzinach, czyli określonych zdarzeń, problemów i sytuacji uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Prawidłowa diagnoza co do ewentualnych deficytów bądź przeszkód oraz niezaspokojonych potrzeb stanowiła punkt wyjścia dla określenia działań związanych z poprawą sytuacji osób/rodzin z uwzględnieniem jej własnych możliwości i uprawnień.

Z przedstawionych danych wynika, że długotrwała lub ciężka choroba jest dominującym problemem, które utrudniało lub uniemożliwiało prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin korzystających w 2019 roku ze świadczeń pomocy społecznej. Tu zwykle występują trudności finansowe, związane z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia oraz zakupu leków. Z powodu długotrwałej choroby w 2019r. przyznano pomoc dla 1 017 rodzin (1 998 osób w tych rodzinach), natomiast problem niepełnosprawności dotyczył 690 rodzin (1 285 osób w tych rodzinach).

Kolejnym problemem, dotyczącym rodziny korzystające z pomocy jest bezrobocie (792 rodzin, 1 973 osoby w tych rodzinach).

Wskaźnik ten jest odzwierciedleniem aktualnej sytuacji na ostrołęckim rynku pracy i stopy

bezrobocia. Na koniec grudnia 2018 r. stopa bezrobocia wynosiła 8,90%, a na dzień 31.12.2019 r. bezrobocie kształtowało się na poziomie 8,20%. W 2019 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych w Ostrołęce, co miało wpływ na zmianę sytuacji dochodowej osób/rodzin kwalifikujących się do różnych form pomocy społecznej z powodu poprawy sytuacji materialno – bytowej.

Niedostateczna ilość miejsc pracy oraz stosunkowo niski poziom kwalifikacji osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej decydują o liczbie klientów MOPR pozostających bez pracy.

Niepokojącym zjawiskiem jest to, że bezrobociu towarzyszą również takie problemy jak: uzależnienia, przemoc, bezdomność, itp. Nawarstwienie problemów jest bardzo zgubne w skutkach, prowadzi, bowiem do degradacji osób i rodzin.

W przypadku 399 rodzin (1 428 osób w rodzinach) wielodzietnych i niepełnych, dużym problemem okazała się bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. W związku z trudnościami finansowymi, brakiem możliwości zmiany sytuacji, rodziny nie potrafią w prawidłowy sposób sprawować funkcji rodzicielskiej.

W 210 rodzinach (305 osób w tych rodzinach) objętych pomocą MOPR występuje alkoholizm. Natomiast potrzeba ochrony macierzyństwa kwalifikowała do świadczeń pomocy społecznej 230 rodziny (1 053 osób w rodzinach).

Należy przy tym zaznaczyć, iż alkoholizm został uznany za główny problem jedynie w 210 środowiskach, co nie odzwierciedla faktycznej sytuacji. Problem ten dotyczy znacznie większej liczby środowisk. Osoby z problemem alkoholowym zwykle zaprzeczają, iż są nim dotknięte, w związku z tym jest on bardzo trudny do zdiagnozowania.

Po ustaleniu faktycznej sytuacji osób i rodzin ubiegających się o pomoc oraz po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego MOPR wydaje decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej, od których służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ostrołęce.

Ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w latach 2018 – 2019

Źródło: Opracowanie własne

1.2 Realizacja pracy socjalnej

Najważniejszym zadaniem pomocy społecznej jest praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy, prowadzona przez pracowników socjalnych.

Art. 119 ust.1 pkt.1 ww. ustawy o pomocy społecznej stanowi, iż praca socjalna jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie diagnozy sytuacji osoby zwracającej się o pomoc. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

Lp.	Działania podejmowane z zakresu pracy socjalnej	2018 rok	2019 rok
1.	Liczba rodzin	1 583	1 603
2.	Liczba osób w tych rodzinach	3 388	3 431

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania dla MRPIPS -03 2018r. i 2019r.

Pracownicy socjalni podejmują działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotyka trudności, nie jest w stanie samodzielnie ich pokonać i wymaga wsparcia np. w środowisku społecznym, prowadzeniu gospodarstwa domowego w realizowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, uzyskaniu zatrudnienia, poprawy stanu zdrowia, itp.

Praca socjalna może być prowadzona m.in. w oparciu o tzw. **kontrakt socjalny**, który jest sposobem określania współdziałania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt taki jest zawierany i realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) w celu przewyciężania trudności. Kontrakt socjalny zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej.

W 2019 roku pracownicy socjalni zawarli 118 kontraktów socjalnych, w tym:

- **Część A** kontraktu - określająca sposób współdziałania między osobą/rodziną a pracownikiem socjalnym w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej –(105 osób).
- **Część B** kontraktu - określająca sposób współdziałania między osobą, a pracownikiem socjalnym w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - (13 osób)

Działania z zakresu pracy socjalnej podejmowane przez pracowników socjalnych w 2019r. dotyczyły m.in.:

Poradnictwa dotyczącego m.in.:	Kierowanie do:	Udzielanie pomocy w:
<ul style="list-style-type: none"> • możliwości otrzymania dodatku mieszkaniowego, • uzyskania świadczeń rentowych i emerytalnych, • uzyskiwania alimentów, • wykonywania władzy rodzicielskiej, • ustalenia lub zmiany stopnia niepełnosprawności, • potrzeby zarejestrowania się w urzędzie pracy, • racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, • możliwości ubiegania się o pomoc, • uzyskania wsparcia z innych instytucji, • organizacji społecznych, pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodka Interwencji Kryzysowej, • Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, • Orzecznika ZUS, KRUS, • Poradni Leczenia Uzależnień, • Wojewódzkiego Urzędu Pracy, • Powiatowego Urzędu Pracy, • Klubu Integracji Społecznej, • Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, • organizacji społecznych, pozarządowych, stowarzyszeń, organizacji kościelnych w celu otrzymania pomocy rzeczowej, • Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. 	<ul style="list-style-type: none"> • załatwianiu spraw urzędowych • skierowaniu dzieci na kolonie, półkolonie, • umieszczaniu w domu pomocy społecznej, szpitalu, zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno - opiekuńczych ośrodkach wsparcia i innych, • uzyskaniu odpowiednich dokumentów z zakładów pracy, ZUS-u, KRS - u i innych instytucji, • przygotowaniu i wniesieniu sprawy o alimenty, • nawiązaniu kontaktów sąsiedzkich, społecznych , • uzyskaniu przydziału mieszkania, • rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych lub nawiązywaniu kontaktów z rodziną, • uzyskaniu sprzętu ortopedycznego, artykułów, medycznych, • przystosowaniu mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych, • umożliwieniu skierowania do sanatorium, turnus rehabilitacyjny, • załatwianiu wizyty lekarza, zabiegów medycznych, • organizacji wsparcia prawnego, pedagogicznego, psychologicznego.

Ponadto działania z zakresu pracy socjalnej podejmowane przez pracowników socjalnych w 2019 r. dotyczyły m.in.:

Współpracy z:

pedagogami szkolnymi i wychowawcami, kuratorami sądowymi i społecznymi, opiekunami prawnymi, placówkami medycznymi, placówkami przeciwdziałającymi uzależnieniom, Wspólnotą AA, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, kościołami i związkami wyznaniowymi, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, jednostkami samorządowymi, ośrodkami pomocy społecznej, spółdzielniami mieszkaniowymi, radami osiedla, dzielnicowymi, strażą miejską, domami pomocy społecznej, sądem, Radą Seniorów, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, wychowawcami Placówki Pieczy Zastępczej "Korczakówka", asystentami rodziny Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego.

Współpracy w organizowaniu pomocy w formie:

paczek ze słodyczami dla 32 najuboższych rodzin z dziećmi, korzystających z pomocy społecznej zorganizowanych przez Przedszkole Miejskie Nr.8 pod hasłem "Dziś słodka gwiazdka zaświeci dla wszystkich dzieci",

skierowania 51 dzieci na kolonie organizowane przez PCK,

skierowania 43 dzieci na obóz organizowany przez ZHP (Chorągiew Mazowiecka),

dystrybucji pomocy w naturze otrzymanej od zakładów pracy i osób prywatnych wg. potrzeb podopiecznych,

wsparcia 8 rodzin w ramach projektu ogólnopolskiego programu SZLACHETNA PACZKA realizowanego przez Stowarzyszenie WIOSNA ,

pomocy żywnościowej dla 468 rodzin (997 osób) w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Fot. Spotkania w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z Ostrołęcką Radą Seniorów.

Fot. Wyjazd dzieci na wypoczynek letni

Jednocześnie pracownicy socjalni w 2019r. prowadzili następujące działania w zakresie pomocy społecznej tj. :

- ✓ dokonywali bezpośrednich odwiedzin w środowisku zamieszkania osób zwracających się o pomoc,
- ✓ reprezentowali klientów w sprawach w Sądzie Rejonowym, Prokuratorze i innych instytucjach,
- ✓ dystrybuowali odzież używaną, sprzęt, meble pozyskane od darczyńców,
- ✓ motywowali klientów i członków rodziny do utrzymania abstynencji, kontynuacji leczenia, terapii, uczestnictwa w grupach wsparcia, zmiany postępowania, podjęcia zatrudnienia,
- ✓ motywowali, wspierali, typowali klientów i członków rodziny bezrobotnych do uczestnictwa w programach Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- ✓ motywowali rodziców do pracy z asystentem rodziny, udziału dzieci w letnim wypoczynku lub korzystania z Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce,
- ✓ interweniowali i monitorowali opiekę nad dziećmi i osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi,
- ✓ monitorowali: sposób wykorzystania przyznanej pomocy, realizację kontraktów socjalnych, sytuację rodzin dotkniętych przemocą,
- ✓ brali udział w posiedzeniach zespołu dot. oceny okresowej sytuacji dzieci uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, Środowiskowych Ognisk Wychowawczych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, wychowanków Placówki

Pieczny Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce, rodzin zastępczych oraz rodzin biologicznych wychowanków.

Przygotowywali:

- ✓ rodzinne wywiady środowiskowe,
- ✓ aktualizacje wywiadów,
- ✓ wywiady alimentacyjne,
- ✓ wywiady środowiskowe do przyznania dodatku mieszkaniowego,
- ✓ wywiady weryfikujące wątpliwości w zakresie przyznania specjalnych zasiłków opiekuńczych, oraz prawidłowe wykorzystanie świadczeń w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500⁺) i ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ✓ kontrakty socjalne,
- ✓ „Niebieskie Karty”,
- ✓ zaświadczenia dot. udzielonej pomocy społecznej,
- ✓ adnotacje urzędowe, notatki służbowe, informacje,
- ✓ pisma, wezwania w zakresie świadczonej pomocy, alimentacji na rzecz klientów,
- ✓ opinie w sprawach dotyczących pracy z rodziną i możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
- ✓ wnioski do sądu o objęcie nadzorem kuratorskim,
- ✓ wnioski do sądu w sprawach opiekuńczych,
- ✓ wnioski do Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny,
- ✓ wnioski o wydanie dowodu osobistego, przydział mieszkania z zasobów Miasta,
- ✓ wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego,
- ✓ sporządzali ocenę sytuacji materialnej osób ubiegających się o wsparcie w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- ✓ ankiety o objęcie dziecka/rodziny wsparciem wolontariusza MOPR,
- ✓ dokumentację w sprawie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 r. pracownicy socjalni brali również udział w posiedzeniach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji ds. Przydziału Mieszkań z Zasobów Miasta, Miejskiego Zespołu Reagowania Kryzysowego, spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2019 roku pracownicy socjalni występowali z wnioskami o przydzielenie

rodzinie asystenta rodziny do Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, która organizuje pracę asystenta z rodziną.

Łącznie na terenie miasta Ostrołęki **wsparciem asystentów rodziny objętych było 83 rodziny**, mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. W 2019r. 29 rodzinom przydzielono asystenta rodziny, natomiast z 54 rodzinami asystenci pracowali dłużej niż 1 rok.

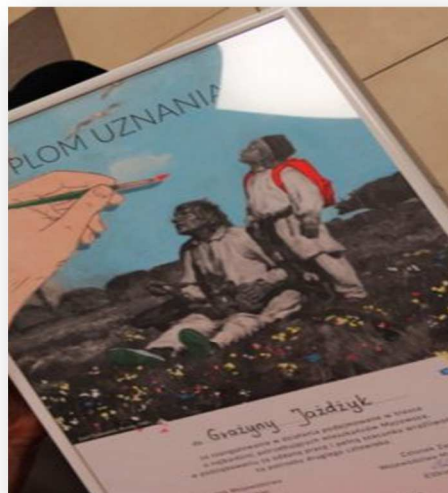
Wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 202 dzieci w tym:

- 179 dzieci w miejscu ich zamieszkania pod bezpośrednią opieką rodziców,
- 12 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 3 dzieci przebywających pod opieką drugiego rodzica nie współpracującego z asystentem.

Zakres współpracy Asystenta Rodziny z pracownikiem socjalnym MOPR:

- wprowadzenie asystenta w środowisko rodzinne,
- zapoznanie się i omówienie planu pracy z rodziną i dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny
- wspólne monitorowanie środowiska i wymiana informacji,
- wspólne omawianie występujących problemów w rodzinach oraz planowanie podejmowanych działań na rzecz rodziny,
- nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz poszukiwania i/lub podejmowania oraz utrzymania pracy zarobkowej
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia i bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą,
- omawianie występujących problemów w rodzinie, dysfunkcji, funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym,

Pani Grażyna Jażdżyk - Kierownik Działu Pracy Socjalnej i Świadczeń Pieniężnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce otrzymała 14 listopada 2019 r. wyróżnienie Marszałka Województwa Mazowieckiego za szczególny wkład w udzielaniu wsparcia i niesieniu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym trudną sytuacją społeczną. Dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie to ogromny zaszczyt, że działalność naszego pracownika została doceniona i zauważona.

1.3 Świadczenia pieniężne i w naturze z pomocy społecznej

Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń pieniężnych i w naturze jest podstawowym instrumentem wykorzystywanym w pomocy społecznej na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną.

Zgodnie z art. 36 ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna
- bilet kredytowany
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenia społeczne
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne
- interwencja kryzysowa
- schronienie
- posiłek
- niezbędne ubranie
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia
- mieszkanie chronione
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie- w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych

II. ZADANIA ZLECONE GMINIE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

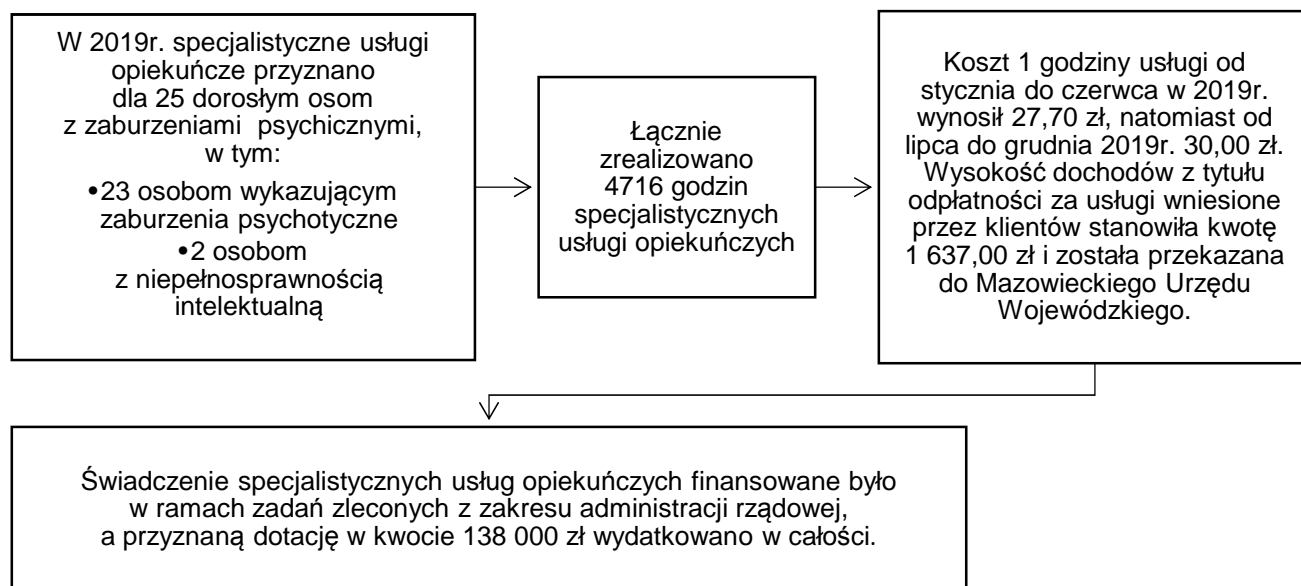
Środki finansowe na realizację zadań zleconych przeznaczono na następujące formy pomocy:

Lp.	Świadczenia	Ilość osób	Kwota
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	25	138 000
2.	Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP	1	15 700
3.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	24	100 243
Razem			253 943

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu do 2018 r. zauważalny jest wzrost liczby osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych w 2019r. o 13,64%. Ilość zasiłków celowych przyznanych cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP była taka sama jak w roku poprzedzającym. Natomiast wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd w 2019 r. wzrosło o 20% w porównaniu do 2018r.

2.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Dominującym schorzeniem występującym u osób objętych usługami były m.in.: schizofrenia występująca w różnych postaciach, choroba efektywna dwubiegunowa,

organiczne zaburzenia osobowości oraz wystąpienie zespołu psychoorganicznego. Ponadto większość osób objętych wsparciem borykało się także z dodatkowymi schorzeniami typu: epilepsja, nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, anemia oraz z problemami rodzinnymi i dnia codziennego.

Wymiar godzin i zakres świadczonych usług został dostosowany do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi oraz celów postawionych w planach postępowania terapeutyczno-wspierającego.

W ramach działań prowadzono dwa rodzaje specjalistycznych usług w zakresie:

Uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym:

- kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania,
- interwencję i pomoc w funkcjonowaniu społecznym,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w gospodarowaniu środkami finansowymi.

Pielęgnacji jako wspierania procesu leczenia:

- pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, placówek służby zdrowia, rehabilitacyjnych,
- uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
- pomoc w wykupowaniu lub zamawianiu leków w aptece,
- pilnowanie przyjmowania leków.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyły osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pielęgniarki, wieloletni staż pracy na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce oraz przeszkolenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych.

2.2 Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom

Stosownie do art. 5 pkt.2 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej,

przysługuje, na podstawie zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego. W 2019 roku 1 rodzina z Armenii, która miała zgodę na pobyt tolerowany uzyskała pomoc w formie zasiłku celowego m.in. z przeznaczeniem na odzież, obuwie, środki czystości, opłaty mieszkaniowe, pościel, bieliznę pościelową, ręczniki, poduszki, artykuły gospodarstwa domowego.

2.3 Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacano 24 osobom w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

III. ZADANIA WŁASNE GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Środki finansowe na realizację zadań własnych przeznaczono na następujące formy pomocy:

Świadczenia	Liczba osób	Kwota (zł)
1. Zasiłki stałe, w tym:	156	868 190
⇒ dla osoby samotnie gospodarującej	146	849 510
⇒ dla osoby pozostającej w rodzinie	10	18 680
2. Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	817	2 102 401
⇒ bezrobocia	597	1 491 112
⇒ długotrwałej choroby	163	210 087
⇒ niepełnosprawności	75	89 458
⇒ inne powody np. ochrona macierzyństwa, wielodzietności	192	311 744
3. Zasiłki celowe, pomoc rzeczowa, w tym:	1 305	2 045 585
⇒ zasiłki celowe na żywność wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu ”	1 002	1 188 936
⇒ zasiłki celowe w tym:	1 151	856 649
⇒ zasiłki celowe specjalne	481	283 260
4. Schronienie	79	399 465
5. Posiłki gorące, w tym dla:	1 175	609 703
⇒ dzieci	806	399 982
6. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	8	4 450
7. Pogrzeby w tym:	2	2 441
⇒ Osobom bezdomnym	0	0
8. Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłki stałe, osoby realizujące kontrakt socjalny)	134	69 142
9. Usługi opiekuńcze	113	1 080 991
10. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez Sąd	6	25 786
Razem		7 208 154

*osoby korzystały z różnych form świadczeń (nie można sumować)

Źródło: Opracowanie własne

Liczba zasiłków stałych wypłaconych w 2019r. w stosunku do 2018r. spadła o 0,64%. O 9,72% spadła także liczba zasiłków okresowych. W 2018r. wypłacono 1399 zasiłków celowych, natomiast w 2019r. – 1 305 (spadek o 6,72%). Zaobserwowano natomiast nieznaczny wzrost liczby osób korzystających ze schronienia. W 2018 r. 73 osoby korzystały z tej formy wsparcia, natomiast w 2019r. – 79 osób (wzrost o 8,22%). Zmniejszyła się liczba osób korzystających z gorących posiłków. W 2018r. z tej formy wsparcia korzystało 1 213 osób, zaś w 2019 r. - 1 175 (spadek o 3,13%). Wzrosła liczba zasiłków celowych na pokrycie wydatków

powstałych w wyniku zdarzenia losowego z 6 w 2018r. do 7 w 2019r. W porównaniu do 2018r. zaobserwowano wzrost liczby osób, którym refundowana była składka na ubezpieczenie zdrowotne o 0,75%. Natomiast świadczone usługi opiekuńcze wzrosły o 13%. W stosunku do 2018r. spadła liczba osób, którym wypłacone było wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd o 14,29%.

3.1 Zadania obowiązkowe

3.1.1. Zasiłki stałe

Zasiłki stałe były świadczone osobom pełnoletnim całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, nieposiadającym żadnego źródła utrzymania, lub których dochód jak również dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego.

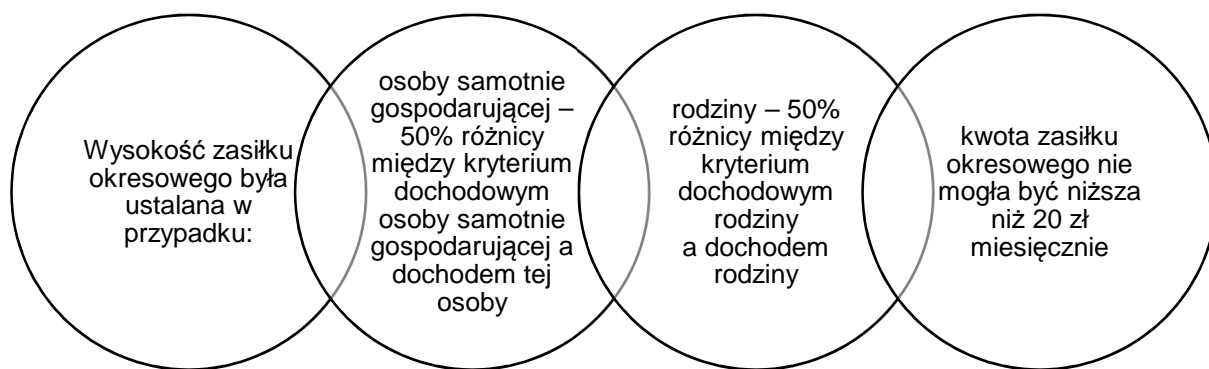

Okres przyznanej pomocy w formie zasiłku stałego w 2019 roku wynosił średnio 10,18 miesięcy, natomiast średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego na osobę stanowiła kwotę 546,72 zł.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych niezgodnie z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 7 osób na kwotę 15 040zł.

3.1.2 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe przyznawane były osobom/rodzinom w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, których dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub od kryterium dochodowego rodziny.

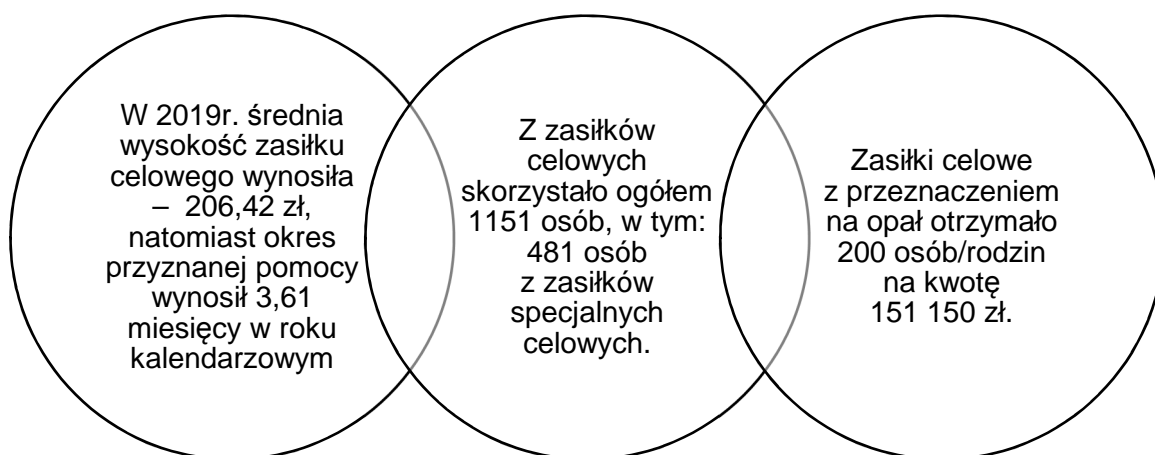

Okres przyznanej pomocy w formie zasiłku okresowego w 2019 roku wynosił średnio 7,36 miesiąca, natomiast średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego na osobę/rodzinę stanowiła kwotę 349,58 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 817 osób.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych niezgodnie z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 74 osoby na kwotę 102 700 zł.

3.1.3 Zasiłki celowe

Zasiłki celowe przyznawane były dla osób/rodzin głównie z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, choroby oraz braku źródła utrzymania, bądź niskiego dochodu w rodzinie. Wysokość zasiłku celowego uzależniona była od sytuacji materialnej i bytowej rodziny oraz ilości osób w rodzinie. Najczęściej były to zasiłki z przeznaczeniem na żywność, leki, leczenie, środki czystości, opał, odzież, obuwie, energię elektryczną, dopłatę do czynszu mieszkaniowego.

W 2019r. realizowano wieloletni rządowy **Program "Posiłek w szkole i w domu "** na lata 2019 – 2023 z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności.

Uchwałą Nr 28/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki podwyższyła kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej do wysokości 150% kryterium dochodowego, uprawniającego do przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności osobom i rodzinom wymienionym w uchwale Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019 - 2023. (Monitor Polski z dnia 19 października 2018r., poz.1007).

Zasiłki celowe na żywność w ramach programu przyznano 1002 osobom (2 355 osób w tych rodzinach).

Średnia wysokość zasiłku celowego na żywność wynosiła – 149,89 zł miesięcznie, natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 7,97 miesięcy w roku kalendarzowym.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych niezgodnie z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Taką pomoc w 2019r. otrzymało 61 osób, na kwotę 50 060 zł.

3.1.4 Schronienie dla osób bezdomnych

Bezdomność jest zjawiskiem bardzo zmiennym w czasie, często ulega nasileniu w okresie jesienno – zimowym. Z szacunkowych danych będących w posiadaniu MOPR wynika, że na terenie miasta Ostrołęki przebywa ok. 110 osób bezdomnych oraz zagrożonych bezdomnością. W 2019 roku Ośrodek kierował bezdomnych mężczyzn do Noclegowni dla Osób Bezdomnych przy ul. Kołobrzeskiej 15 prowadzonej przez MOPR, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach (min. ze względu na stan zdrowia) do Schroniska w Siedlcach, w Borowym Młynie, Dobrucie, Jankowic, Zochcina, Strzałkowa, Janowa.

Ilość osób zamieszkujących w Noclegowni MOPR przy ul. Kołobrzeskiej 15, w Schronisku w Siedlcach, w Borowym Młynie, Dobrucie, Jankowicach, Zochcinie, Strzałkowie, Janowie w latach 2018 – 2019

Lp.	Osoby, którym udzielono schronienia	2018 rok	2019 rok
1.	Noclegownia dla Osób Bezdomnych przy ul. Kołobrzeskiej 15, Ostrołęka	69	73
2	Schronisko dla Bezdomnych Przemienienia Pańskiego Jankowice 38, 27 -530 Ożarów, Stowarzyszenie Wspólnota Chleb Życia z siedzibą w Warszawie od 1.11.2019 Schronisko dla Bezdomnych „ Matki Bożej Ubogich „ Stowarzyszenie Wspólnota Chleb Życia z siedzibą w Zochcinie 58, 27 – 580 Sadowie	0	1
3.	Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ZRPKPS ul.Przemysłowa 1, Ławy, gm. Rzekuń	1	0
4.	Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenie Hilaris w Siedlcach ul. Południowa 1	4	3
5.	Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi Borowy Młyn 22 Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych”AGAPE” gm.Ryjewo	1	2
6.	Schronisko w Dobrucie Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Gdyni, Schronisko w Strzałkowie 133, 26 – 625 Wolanów, Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „Markot” w Ożarowie Mazowieckim, ul. Mikołaja Kopernika 2	1	1
7.	Schronisko w Janowie 42 05-180 Pomiechówek, Stowarzyszenie „ANTIDOTUM”	0	1
8.	Ośrodek Fundacji Chrześcijańskiej Inicjatywy Dobroczynnej w Gnieźnie	1	0
Razem		73*	79*

*liczby osób nie należy sumować, gdyż osoby korzystały zarówno ze schronienia zapewnionego przez Noclegownię MOPR, Schronisko w Siedlcach, Borowy Młyn.

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do 2018 roku wzrosła o 8,22 % liczba osób bezdomnych, którym udzielono schronienia.

Schronienia w postaci tymczasowego miejsca noclegowego udzielano osobom bezdomnym, niemającym jakiegokolwiek możliwości zamieszkania w innym miejscu. Osoba bezdomna miała prawo na podstawie art. 48 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej domagać się od gminy schronienia, miejsca do spania, posiłku i niezbędnego ubrania.

Ogółem w 2019 roku udzielono schronienia **79** osobom bezdomnym w tym: 77 mężczyznom oraz 2 kobietom. Koszt ich pobytu wyniósł **399 465** zł.

Ogólny koszt Noclegowni dla Osób Bezdomnych prowadzonej przez MOPR przy ul. Kołobrzeskiej 15 wyniósł **348 923** zł w tym: wydatki były związane min. z utrzymaniem, wyposażeniem noclegowni oraz zakupem żywności dla osób bezdomnych. Pomoc dodatkowa dla osób bezdomnych była udzielana w formie obiadów w „Tanim Barze” MOPR oraz zasiłków celowych z przeznaczeniem na leki, obuwie, bieliznę osobistą itp.

W przypadku konieczności zapewnienia osobie bezdomnej całodobowej opieki

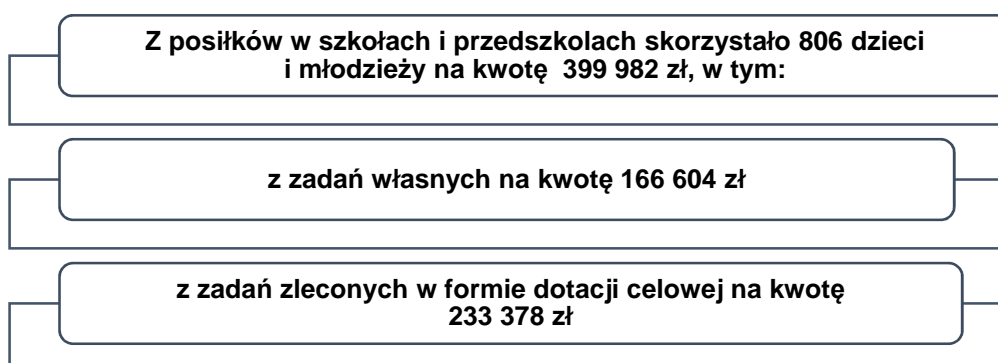
w formie usług opiekuńczych zawierano porozumienia ze Schroniskiem w Siedlcach, Borowym Młynie, Dobrucie, Jankowicach, Zochcinie, Strzałkowie, Janowie. Koszt pobytu osoby bezdomnej w Schronisku w Siedlcach wynosił 30,65zł za dobę, w Schronisku w Dobrucie - 34 zł za dobę, w Schronisku Jankowicach, Zochcinie wynosił 13 zł za dobę, w Schronisku w Strzałkowie wynosił 30 zł za dobę, w Schronisku w Janowie wynosił 24 zł za dobę. Natomiast w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi Borowy Młyn, koszt pobytu osoby bezdomnej wynosił 60 zł za dobę.

Wydatki na schronienie w ww. Schroniskach wyniosły łącznie **50 542 zł**.

3.1.5 Posiłki

Rodzinie kwalifikującej się do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przyznawano pomoc w formie nieodpłatnych obiadów dla dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół i przedszkoli, a finansowanych przez Ośrodek.

W 2019 r. MOPR realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie gorącego posiłku była przyznawana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego. Należy wskazać, iż uchwałą Nr 27/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki przyjęła wieloletni program osłonowy w zakresie pomocy społecznej „Posiłek w szkole i w domu” w mieście Ostrołęka na lata 2019 – 2023r., którego celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Ilość dzieci objętych dożywianiem w 2019r.

Szkoła	Posiłek	Ilość osób	Kwota (zł)
Szkoła Podstawowa Nr 1	Obiady	50	17 255
Szkoła Podstawowa Nr 2	Obiady	122	54 365
Szkoła Podstawowa Nr 3	Obiady	21	7 830
Szkoła Podstawowa Nr 4	Obiady	54	32 382
Szkoła Podstawowa Nr 5	Obiady	119	53 206
	zupy	1	16
Szkoła Podstawowa Nr 6	Obiady	80	34 342
Szkoła Podstawowa Nr 10	Obiady	76	33 365
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Ostrołęce	Obiady	37	18 119
Przedszkola	Obiady	172	103 398
Szkoły średnie	Obiady	70	27 583
Szkoła Podstawowa w Olszewie-Borkach (rodziny z Ostrołęki)	Zupy	2	155
Przedszkole Samorządowe w Olszewie - Borkach (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	235
	Obiady	1	222
Niepubliczna Szkoła Podstawowa Kolorowa Szkoła	Obiady	1	704
Szkoła Podstawowa w Rzekuniu (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	1	150
Szkoła Podstawowa w Łęgu Starościńskim (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	2	1 248
Szkoła Podstawowa Nr 3 w Przasnyszu (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	268
Szkoła Podstawowa w Łęgu Przedmiejskim (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	368
Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Kochanowskiego w Węgrowie (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	745
Bursa Szkolna Nr 3 w Łomży (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	462
Salezyjański Ośrodek Wychowawczy w Różanymstoku		1	370
Szkoła Przystosowująca do Pracy w Ostrołęce	Obiady	1	608
Żłobki Niepubliczne	Obiady	7	5 848
Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Nasza Szkoła”, Poradnia Rehabilitacji Neurologicznej „AGA”	Obiady	8	5 664
Bursa Szkolna Nr 4 w Warszawie (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	2	1 074
		Ogółem	399 982

*liczby dzieci nie należy sumować, gdyż 27 dzieci w ciągu roku 2019 korzystały zarówno z obiadów w przedszkolu, szkole podstawowej lub szkole średniej.
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto z gorących posiłków w 2019r. skorzystało **369*** osoby dorosłe z **333*** rodzin, na kwotę **209 721 zł** w następujących placówkach:

- ⇒ Spółdzielni Socjalnej „Na Wspólnej”- (obiady w soboty) dla 108 osób (104 rodziny), na kwotę 19 770 zł. Cena jednostkowa obiadu wynosiła 7,00 zł ,
- ⇒ Szkole Podstawowej Nr 3 - 3 osoby (3 rodziny), na kwotę 2 429 zł. Koszt jednostkowy obiadu wynosił 6,90 zł.
- ⇒ “Tanim Barze” MOPR, 365 osób (329 rodziny), na kwotę 184 872 zł. Koszt pełnego obiadu dla podopiecznego, przyznanego decyzją administracyjną wynosił 3,50 zł.
- ⇒ Towarzystwie Pomocy im. Św. Brata Alberta koło Sanoka – 1 osoba (1 rodzina), na kwotę 2 650 zł. Koszt jednostkowy całodziennego wyżywienia wynosił 12,50 zł.

* liczby osób/rodzin nie należy sumować, gdyż 108 osób,104 rodziny w ciągu roku 2019 korzystało zarówno z obiadów

3.1.6 Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Stosownie do art. 40 ust.1,2 ustawy o pomocy społecznej zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Ww. zasiłek może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego przyznano dla 8 osób, 8 rodzin na kwotę 4 450 zł w tym: 1 rodzina pożar mieszkania, 7 osób zgon członka rodziny.

3.1.7 Sprawienie pogrzebu

Pogrzeby organizowane są przez MOPR zgodnie z uchwałą Nr 408/XL/2013 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Miasto Ostrołęka.

Ośrodek w 2019 roku sfinansował sprawienie pogrzebu dla 1 osoby, która nie posiadała źródła dochodu oraz rodziny mogącej sfinansować koszty związane z pogrzebem. Średni koszt pogrzebu wyniósł 1641 zł i obejmował zakup trumny i kwiatów, umycia, ubrania i przechowywania zwłok w chłodni, kwatery, opłaty usług grabarza, transport zwłok i obsługi pogrzebu.

Ponadto w październiku 2019 roku zorganizowano 1 pogrzeb dzieci utraconych zgłoszony przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce. Średni koszt pogrzebu wyniósł 800 zł i obejmował przewóz zwłok do kremacji, kremację zbiorową, zakup urny na prochy i kwiatów, pochówek urny z prochami w Grobie Dzieci Utraconych, na terenie cmentarza Parafialnego przy ul. Kujawskiej w Ostrołęce

3.1.8 Składka na ubezpieczenie zdrowotne

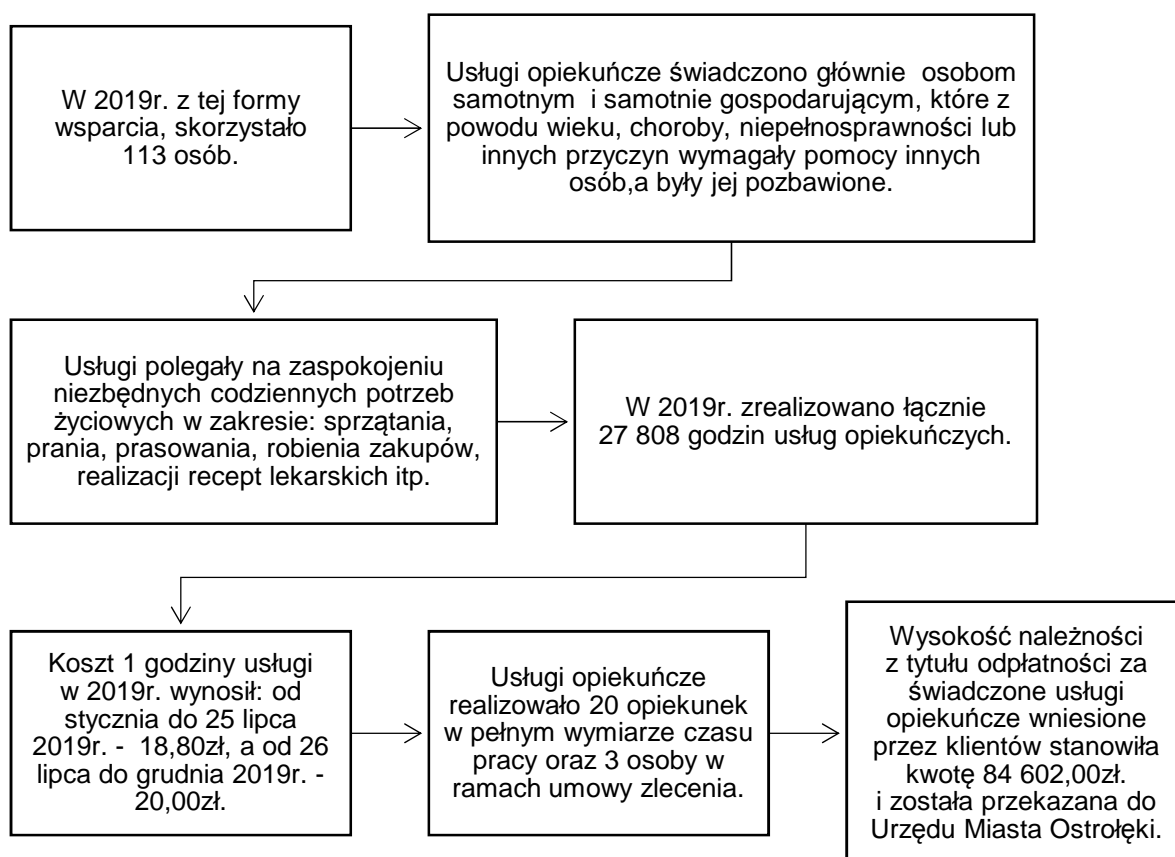
Składka na ubezpieczenie zdrowotne była opłacana za osoby, które pobierały zasiłki stałe oraz realizowały kontrakt socjalny w ramach uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych.

Miesięczna wysokość składki wynosiła 9% kwoty przyznanego świadczenia zasiłku stałego – stanowiącej podstawę naliczenia składki zdrowotnej. W 2019r. za 134 osoby opłacono składkę zdrowotną, w tym za 6 osób realizujących kontrakt socjalny w ramach uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych w projekcie pn „Do samodzielności”. W przypadku osób realizujących

kontrakt socjalny miesięczną podstawę naliczenia składki zdrowotnej stanowi 9% z kwoty 645 zł.

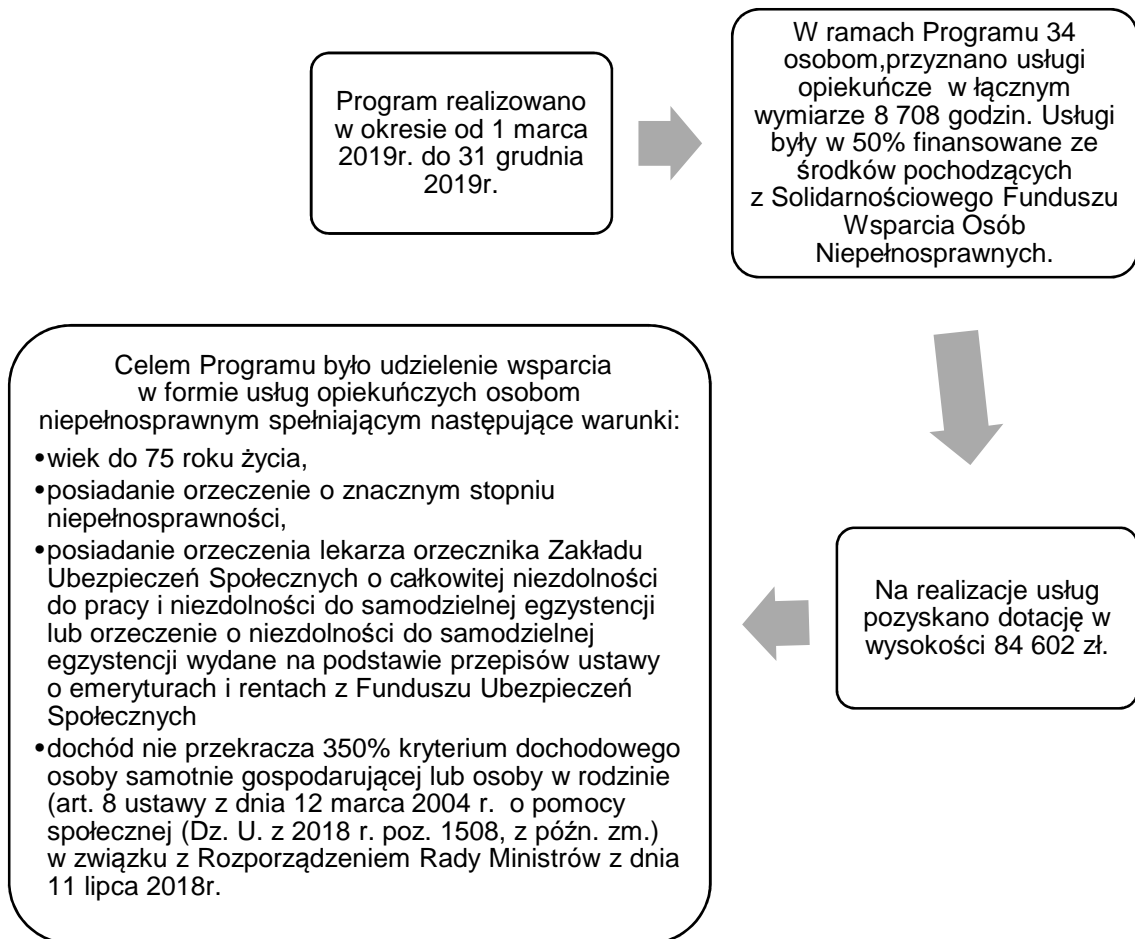
3.1.9 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone były osobom samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób, a są ich pozbawione, lub gdy rodzina lub wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy świadczyć.

Z powodu niepełnosprawności oraz braku możliwości wsparcia ze strony rodziny czterem osobom samotnie gospodarującym przyznano usługi opiekuńcze również w soboty i niedziele oraz dni ustawowo wolne od pracy.

**Program "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych" – edycja 2019
współfinansowany przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.**

3.1.10 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora wypłacano 6 osobom w wysokości ustalonej przez sąd.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

3.1.11 Tani bar

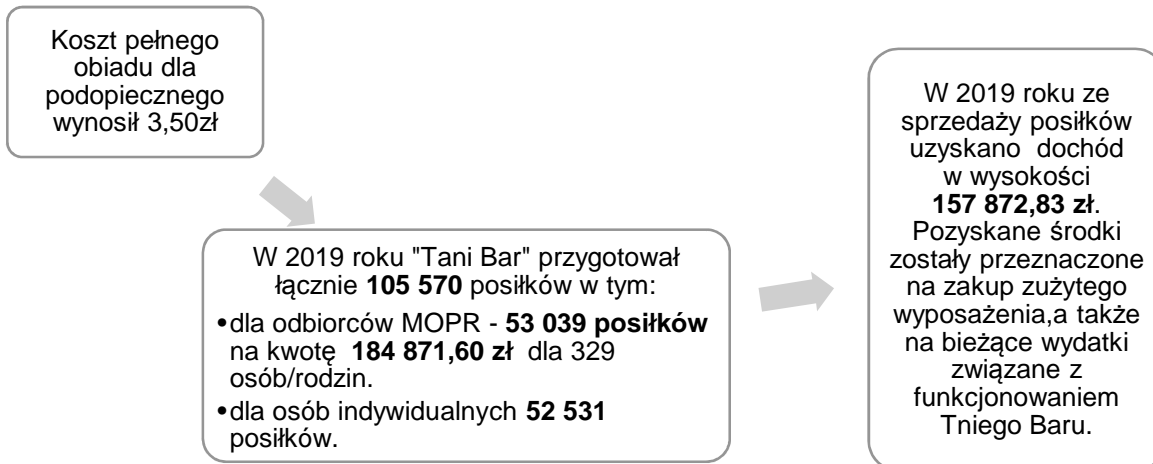
„Tani Bar „, powstał w 1994r. Swoją działalność prowadzi w lokalu przy ul. Kilińskiego 2A.

Podstawowym celem działalności Baru jest zaspokajanie potrzeb w zakresie dożywiania osób i rodzin, które nie mogą lub nie mają możliwości samodzielnego przygotowania posiłku gdy nie pozwala im na to wiek, stan zdrowia, trudna sytuacja materialno – bytowa np. osoby bezdomne.

Wśród podstawowych odbiorców pomocy w formie gorącego posiłku w 2019 r. wymienić można:

- osoby niepełnosprawne, starsze, chore,
- osoby bezdomne i ubogie,
- osoby korzystające ze wsparcia dziennego w Domu „Seniors +” a także uczestnicy trzech środowiskowych domów samopomocy przy ul. Farnej, Starosty Kosa, Sikorskiego,
- indywidualne osoby nie będące klientami pomocy społecznej.

Posiłki dla klientów pomocy społecznej były realizowane na podstawie wydanej decyzji administracyjnej kwalifikującej się do bezpłatnego posiłku, bądź z częściową lub całkowitą odpłatnością. Klienci mieli do wyboru pełen obiad, II danie lub zupę.

Ponadto dla 99 osób o niskich dochodach, korzystających z pomocy społecznej „Tani Bar” z własnych środków przygotował z okazji Świąt Bożego Narodzenia paczki żywnościowe na łączną kwotę 2 682 zł.

3.2. Zadania fakultatywne (realizowane w zależności od posiadanych środków)

3.2.1 Zasiłki celowe specjalne

Zasiłki celowe specjalne były udzielane osobom, których dochód był wyższy od kryterium dochodowego, a ponosiły znaczne koszty związane z leczeniem. Wysokość zasiłku celowego nie była wyższa niż kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, ustalone zgodnie z art.8 ust.1, 2 ww. ustawy.

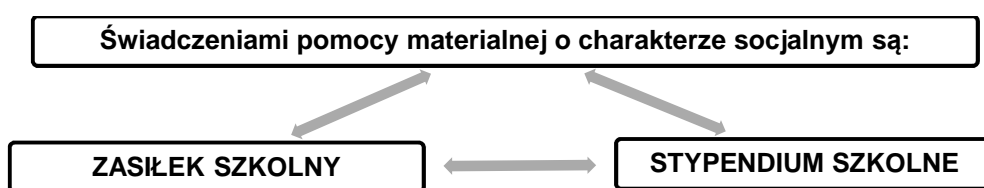
Średnia wysokość zasiłku celowego specjalnego wynosiła – 193,43 zł, natomiast średni okres przyznanej pomocy wynosił 2,31 miesiąca. Z tej formy pomocy skorzystało 469 osób (liczba osób w tych rodzinach 1053).

IV. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU OŚWIATY

Od 1 września 2009 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizuje zadanie własne gminy, określone w rozdziale 8 a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Zadaniem tym jest pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana uczniom w celu:

- ⇒ zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji,
- ⇒ umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Realizacja przez Ośrodek pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów odbywa się na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- uchwały nr 381/LI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej,
- uchwały Nr 382/LI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki.

Stosownie do ustawy o systemie oświaty pomoc materialna przysługuje:

- a) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- b) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno - wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- c) uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność,

brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Kryterium dochodowe na osobę w rodzinie ucznia uprawniające do otrzymania stypendium szkolnego wynosi 528,00 zł (zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej)

Uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego może być przyznany zasiłek szkolny w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Ta forma pomocy ma charakter doraźny i jest udzielana w sytuacji wystąpienia zdarzeń losowych np. śmierci rodzica.

Rodzaj świadczenia	Liczba zrealizowanych świadczeń w roku	
	2018	2019
Pomoc materialna dla uczniów łącznie, w tym:	860	737
Stypendia szkolne	852	733
Zasiłki szkolne	8	4

Źródło: Opracowanie własne

Wysokość stypendiów zależy od:

- wysokości środków finansowych przeznaczonych na ten cel,
- limitów określonych w ustawie *o systemie oświaty*,
- ustaleń *Regulaminu* przyjętego przez Radę Miasta Ostrołęki,
- liczby uczniów uprawnionych do otrzymania stypendium,
- czasookresu, przez który uczniowie uprawnieni pobierają stypendium.

Miesięczna wysokość stypendium uzależniona jest od dochodu wnioskodawcy i jest ustalana każdorazowo na dany rok szkolny. Jeśli dochód na osobę w rodzinie **przekraczał 50% kwoty 528 zł**, o której mowa w art.8 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, miesięczna wysokość stypendium w okresie od stycznia do czerwca w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła 150,00 zł miesięcznie, a od września do grudnia w roku szkolnym 2019/2020 – 130,00zł miesięcznie.

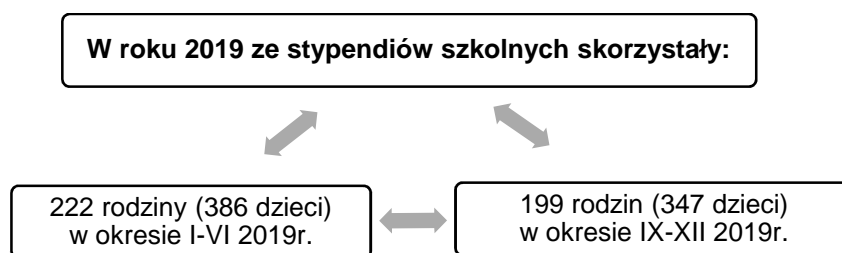
Jeśli dochód na osobę w rodzinie **nie przekraczał 50% kwoty 528 zł** wówczas wysokość stypendium w okresie od stycznia do czerwca w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła 180,00zł miesięcznie, a od września do grudnia w roku szkolnym 2019/2020 – 150,00 zł miesięcznie.

Analiza stypendiów szkolnych według przynależności ucznia do typu szkoły (bez zasiłków szkolnych)

Stypendia szkolne przyznane w miesiącach I – VI wg typów szkół		
Typ szkoły	Liczba uczniów i słuchaczy, którym przyznano stypendium	
	2018	2019
szkoła podstawowa	264	280
gimnazjum	70	17
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0
zasadnicza szkoła zawodowa	3	1
liceum ogólnokształcące	30	20
technikum	61	63
szkoła policealna	1	2
szkoła branżowa I stopnia	2	3
Razem	432	386
Stypendia szkolne przyznane w miesiącach IX-XII wg typów szkół		
Typ szkoły	Liczba uczniów i słuchaczy, którym przyznano stypendium	
	2018	2019
szkoła podstawowa	304	251
gimnazjum	16	0
szkoła przysposabiająca do pracy	0	0
zasadnicza szkoła zawodowa	1	2
liceum ogólnokształcące	25	30
technikum	69	55
szkoła policealna	3	3
szkoła branżowa I stopnia	2	6
Razem	420	347

Źródło: Opracowanie własne

W 2019 roku pomoc materialną o charakterze socjalnym w postaci zasiłku szkolnego w związku ze zdarzeniem losowym przyznano 3 rodzinom dla czworga dzieci, przy czym w 2 rodzinach zasiłek szkolny otrzymał jeden uczeń/jedna uczennica, w 1 rodzinie zasiłek szkolny otrzymało dwoje uczniów. Powodem przyznania zasiłków szkolnych dzieciom była śmierć jednego rodzica. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, tj. **124 zł**. W 2019 r. zasiłki szkolne przyznane zostały w maksymalnej ustawowej wysokości tj. po **620 zł** na każde dziecko.

Stypendium szkolne może być także udzielane uczniom w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą.

W decyzji administracyjnej o przyznaniu stypendium określona jest jego wysokość i termin, do którego należy złożyć do refundacji dowody księgowe, potwierdzające poniesienie wydatków edukacyjnych. Po przedłożeniu dokumentów takich jak: faktury VAT, rachunki, potwierdzające nabycie towaru lub usługi edukacyjnej - następuje zwrot wydatkowanych przez wnioskodawcę środków. Niektórzy uprawnieni do stypendium nie przedkładają dowodów księgowych potwierdzających wydatki na cele edukacyjne w pełnej wysokości przyznanego stypendium. W tych przypadkach refundacja następuje do wysokości przedłożonych dowodów księgowych.

Stosownie do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Wykonanie zadania zachowuje w rozliczeniu rocznym wymogi art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, limitującego kwotę dotacji udzielanych jednostce samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań własnych. Dotacja w mieście Ostrołęka stanowi 80% kosztów realizacji zadania, a miasto zabezpieczyło 20% udziału środków własnych na realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, będących mieszkańcami Ostrołęki.

Modelowe wykonanie budżetu na ten cel to udział 80% środków Wojewody i 20% środków własnych i zachowana jest ta proporcja w 2019 roku zarówno w stypendiach, jak i w zasiłkach szkolnych.

W 2019 r. dotacja na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych wyniosła 405 125 zł z czego wydatkowano 396 113,78 zł, z kolei ze środków własnych przeznaczono 101 282 zł, a wydatkowano 99 028 zł, co przedstawia tabela.

Rok	Planowana kwota (zł)			Wydatkowana kwota (zł)		
	Ogółem	Dotacja	Śr. własne	Ogółem	Dotacja	Śr. własne
2018	671 915,00	536 915,00	135 000,00	660 371	528 297	132 074
2019	506 407,00	405 125,00	101 282,00	495 142	396 114	99 028

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu do 2018 r. kwota wydatkowana w 2019 r. na pomoc materialną zmalała o 25,02% co było związane ze zmniejszeniem liczby uczniów, którym przyznano stypendium.

V. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

5.1 Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej przeznaczone są dla osób, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę wymagają całodobowej opieki. Do DPS kierowane są także osoby nie potrafią samodzielnie funkcjonować i zaspokajać swoich potrzeb w codziennym życiu, a którym niemożliwe jest zapewnienie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przez rodzinę i miasto Ostrołęka.

Osoby z terenu miasta Ostrołęki, jak również innych gmin w miarę posiadanych wolnych miejsc, mogą ubiegać się o umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie miasta Ostrołęki.

Na terenie Ostrołęki funkcjonują 2 domy pomocy społecznej
Dom Pomocy Społecznej ul. Rolna 27 <ul style="list-style-type: none">
• dla osób przewlekle psychicznie chorych
• ilość miejsc - 233
• średni miesięczny koszt utrzymania w 2019r. - 3742zł
Dom Pomocy Społecznej PCK Aleja Wojska Polskiego 32 <ul style="list-style-type: none">
• dla osób przewlekle somatycznie chorych
• ilość miejsc - 16
• średni miesięczny koszt utrzymania w 2019r. - 3494zł

Działalność domów pomocy społecznej opiera się na całodobowej opiece oraz na świadczeniu mieszkańcom usług w celu zaspokajaniu ich podstawowych potrzeb: bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie ogólnie przyjętego standardu.

Mieszkańcy DPS m.in. mają możliwość uczestniczenia w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w pracowniach terapii zajęciowej: wikliniarskiej, rzeźby, stolarstwa artystycznego, plastycznej, gastronomicznej, krawieckiej, muzycznej, informatycznej, rękodzieła, sztuki użytkowej, zdobnictwa i dekoratorstwa, ceramicznej, sekcji wędkarskiej, zajęciach rehabilitacyjnych i ogrodniczych. Domownicy mogą skorzystać z biblioteki i czytelnicy oraz wielu propozycji kulturalno-oświatowych.

Pobyty w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala prezydent miasta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Mieszkańcy domu pomocy wnoszą odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu. Na każdą z osób przyjętych i skierowanych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004r., domy pomocy społecznej otrzymują dotację z budżetu państwa.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej osób przyjętych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004r. lub posiadających skierowanie do domu pomocy społecznej wydane po 1 stycznia 2004r., wnosi:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową, w przypadku:
  - a) osoby samotnie gospodarującej, jeżeli posiadany dochód jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium,
  - b) osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2.
- przy czym osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w punktach 1-3.

W przypadku niewywiązywania się ww. osób z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ponadto mieszkańcy Ostrołęki, chorzy na stwardnienie rozsiane, mogą ubiegać się o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku. Jest to jedyna w kraju placówka tego rodzaju, prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego. Pobyt w KOMR jest odpłatny w wysokości 70 % dochodu osoby kierowanej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce kompletuje dokumenty oraz wydaje decyzje o skierowaniu do tego ośrodka na czas określony ustalony przez Zespół Terapeutyczny KOMR. W 2019r. wydał

ich 8. Natomiast decyzję o umieszczeniu i ustaleniu odpłatności wydaje Marszałek Województwa.

W 2019 roku w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie miasta Ostrołęki, umieszczono 28 osób, w tym 11 mieszkańców Ostrołęki oraz 17 osób zamieszkałych poza Ostrołęką, skierowanych przez inne ośrodki pomocy społecznej.

Na dzień 31.12.2019r. na liście osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej działających na terenie miasta Ostrołęki znajdowało się 2 osoby.

5.2 Zadania pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która określa:

- ⇒ zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- ⇒ zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
- ⇒ zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- ⇒ zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- ⇒ zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

W 2019 roku zadania pieczy zastępczej obejmowały następujące zagadnienia:

- Ustalanie potrzeb finansowych oraz przyznawanie świadczeń finansowych związanych z funkcjonowaniem pieczy zastępczej, w tym przyznawanie dodatków wychowawczych 500+ dla rodzin zastępczych na przebywające w nich dzieci, przyznawanie dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ na dzieci przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej i świadczeń "Dobry start" 300+;
- Ustalanie potrzeb finansowych oraz przyznawanie świadczeń finansowych związanych z usamodzielnianiem pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich.
- Kompletowanie dokumentacji i kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- Ustalanie odpłatności od rodziców biologicznych za dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Ustalanie odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych.
- Kierowanie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do mieszkania chronionego oraz ustalanie od nich opłat za pobyt.

5.2.1 Rodziny zastępcze

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze, które zostały utworzone przed 1 stycznia 2012r. miały możliwość otrzymywania świadczeń pieniężnych na dzieci na podstawie ww. ustawy bądź na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Rodziny, które zadeklarowały chęć pozostania na dotychczasowych warunkach określonych w ustawie o pomocy społecznej, otrzymują świadczenia w wysokości odpowiednio 40%, 60% lub 80% kwoty 1647zł, stanowiącej podstawę naliczania pomocy dla rodzin zastępczych, ustalonej w zależności od wieku i stanu zdrowia dzieci. Pomoc taka wynosi odpowiednio od 658,80zł do 1317,60 zł miesięcznie na dziecko.

W przypadku rodzin zastępczych, które otrzymują świadczenia zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenia wynoszą 660zł miesięcznie – dla rodzin zastępczych spokrewnionych i 1000zł miesięcznie – dla rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Świadczenia na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019r. otrzymywało 5 rodzin zastępczych na pokrycie kosztów utrzymania 10 dzieci. Od dnia 6 sierpnia 2013r. weszła w życie Uchwała Nr459/XLV/2013 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie podniesienia wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej. zgodnie z ww. uchwałą, rodzinom zastępczym spokrewnionym zwiększono kwotę przysługujących świadczeń o 150 zł miesięcznie na każde dziecko.

Realizacja zadań z zakresu pieczy zastępczej wynika także z następujących aktów prawa:

- ustawy z dnia 25 lipca 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw.
- ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która wprowadziła dodatkowe świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych, tj. dodatki wychowawcze 500+ na przebywające w nich dzieci.
- obwieszczenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej.
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry Start", które wprowadziło nowe

świadczenie „Dobry start” dla uczących się dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz dla pełnoletnich, uczących się wychowanków, opuszczających pieczę zastępczą - w kwocie 300zł raz w roku.

- ustawy z dnia 17 maja 2019r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórym innych ustaw

Zadania dotyczące tworzenia rodzin zastępczych, szkolenia, udzielania wsparcia specjalistycznego oraz dokonywania oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, wypełnia utworzona od 1 stycznia 2015 roku jednostka organizacyjna, tj. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce z siedzibą w Ostrołęce ul. Poznańska 24/26.

Do zadań MOPR należy ustalanie w drodze decyzji administracyjnej comiesięcznych oraz jednorazowych świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych oraz ich wypłata.

W 2019 roku w rozdziale 85 508 – Rodziny zastępcze, MOPR wydatkował na realizację świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych kwotę 1 193 425 zł.

Środki finansowe wydatkowane w 2019r. na funkcjonowanie rodzin zastępczych

Lp.	Rodzaj pomocy	Kwota świadczeń
1.	Świadczenia pieniężne comiesięczne dla 54 rodzin zastępczych na pokrycie kosztów utrzymania 76 dzieci, w tym dla 5 dzieci z terenu innych powiatów	750 847
2.	Wynagrodzenie dla 1 zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 2 zawodowych rodzin zastępczych i 1 osoby zatrudnionej do pomocy 1 rodzinie zastępczej zawodowej przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	127 949
3.	Jednorazowe świadczenie pieniężne dla 1 rodziny zastępczej na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami 2 przyjętych dzieci	3 000
4.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego dla 3 rodzin zastępczych zawodowych	10 637
4.	Dofinansowanie dla 11 rodzin zastępczych do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 15 dzieci	1 500
5.	Dofinansowania do remontu domu jednorodzinnego dla 2 rodzin zastępczych zawodowych	3 258
6.	Dodatki wychowawcze 500+ dla 44 rodzin zastępczych na 55 dzieci wraz z kosztami obsługi	296 234
Ogółem:		1 193 425

Źródło: Opracowanie własne

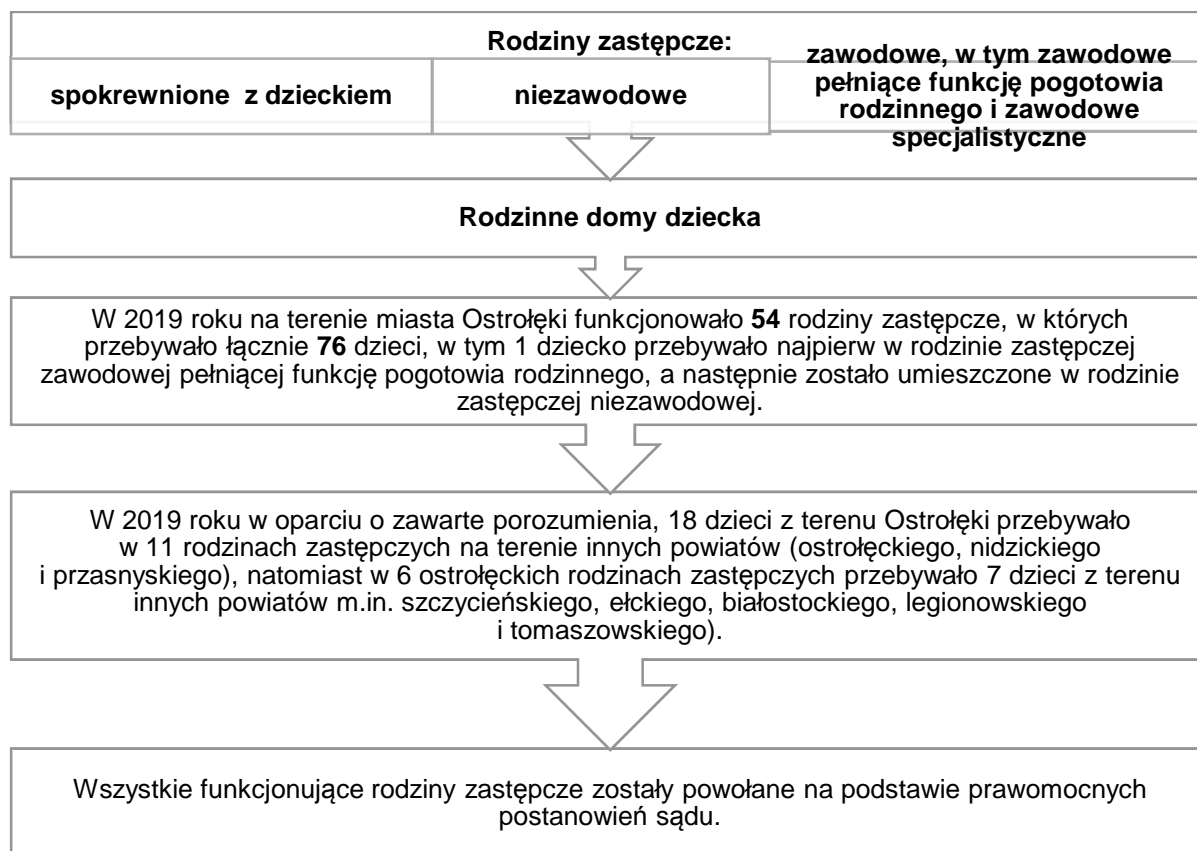
W rozdziale 85510 – placówki opiekuńczo-wychowawcze na realizację świadczeń – dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego (500+) na 26 dzieci przebywające

w Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce w okresie od 01 lipca 2019r. do 31 grudnia 2019r. wydatkowano łączną kwotę 75 908,99zł, w tym:

- na wypłaty dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego – 75 150,10zł
- na koszty obsługi – 758,89zł.

W 2019r. w rozdziale 85504 – wspieranie rodziny – Program „Dobry start” na realizację świadczeń „Dobry start” wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę 27 280 zł na:

- świadczenia dla 37 rodzin zastępczych na 51 dzieci na kwotę 15 300 zł,
- świadczenia na 27 wychowanków przebywających w Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce na kwotę 8 100 zł,
- świadczenia dla 2 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze w kwocie 600 zł,
- świadczenie dla 8 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili placówkę opiekuńczo - wychowawczą na kwotę 2 400 zł.
- koszty obsługi programu na kwotę 880 zł.

Lp.	Typ rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej
1.	Rodziny spokrewnione z dzieckiem	41	55
2.	Rodziny niezawodowe	10	11
3.	Rodziny zawodowe, w tym 1 pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego	3	10
Ogółem:		54	76

Powody, dla których dzieci umieszczane są w rodzinach zastępczych są różne, łączą się jednak z niemożliwością zapewnienia przez rodziców biologicznych odpowiednich warunków do rozwoju i wychowania dziecka. Wśród powodów zdiagnozowanych przez pracowników MOPR wynika, iż rodzice biologiczni nie są w stanie opiekować się własnymi dziećmi ponieważ:

- jedno z rodziców lub oboje rodzice nie żyją,
- uniemożliwiła im to choroba psychiczna, niepełnosprawność,
- są bezradni w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wywiązywaniu się z podstawowych funkcji opiekuńczych,
- występują w rodzinie alkoholizm i narkomania,
- występuje rażące zaniedbywanie podstawowych potrzeb materialno-bytowych i psychicznych dziecka,
- rodzice przebywają w zakładzie karnym,
- dziecko zostało porzucone.

W rodzinach zastępczych dzieci mają zapewnione optymalne warunki do rozwoju i edukacji. Jednakże rodziny zastępcze spotykają się z wieloma problemami wynikającymi z pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec powierzonych im dzieci. Dzieci najczęściej pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo. Przebywanie w takim środowisku przez dłuższy okres czasu powoduje u dzieci wiele zaburzeń i trwałych negatywnych zachowań. Nie radzą sobie z własnymi emocjami, mają trudności w funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej i trudności w nauce. W rodzinach zastępczych występuje wiele problemów wychowawczych, dlatego też mają one możliwość stałego korzystania ze wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalistów zatrudnionych w instytucji Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce.

5.2.2 Kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo - wychowawczych

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował zadania z zakresu opieki nad dzieckiem m.in. poprzez kierowanie dzieci do Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce. Do ww. Placówki kierowane są dzieci na podstawie

postanowienia Sądu, właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka. Ponadto jedno dziecko z terenu Ostrołęki zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie Powiatu Ostrołęckiego.

Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce w 2019 roku dysponowała:

- 30 miejscami , w tym 25 miejscami socjalizacyjnymi i 5 miejscami interwencyjnymi

W 2019 roku w Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka ” w Ostrołęce przebywało 33 dzieci, w tym:

- 32 z Ostrołęki,
- 1 z powiatu grodzkiego

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce w 2019r. wynosił 5 158 zł

5.2.3 Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym mieszkania chronionego,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie.

W 2019 roku w rozdziale 85 508 – Rodziny zastępcze MOPR wydatkował na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kwotę:
68 391 zł

W 2019 roku w rozdziale 85 510 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze MOPR wydatkował na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kwotę:
73 171 zł

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba wychowanków z rodzin zastępczych/rodzinnego domu dziecka	Kwota świadczeń w (zł)	Liczba wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych	Kwota świadczeń w (zł)
1.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	9	49 291	14	59 457
2.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	4	17 500	1	2 080
3.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1 600	7	11 634
Ogółem kwota świadczeń:			68 391		73 171

Źródło : Opracowanie własne

Pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub odpowiednio placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Natomiast pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub w ww. Placówkach. W trakcie usamodzielnienia wychowanków sporządzany jest indywidualny plan pomocy dla usamodzielnianego wychowanka, polegający na ustaleniu form wsparcia funkcjonowania wychowanka w środowisku, analizowaniu jego sytuacji materialnej, możliwości uzyskania zatrudnienia oraz przyznaniu pomocy pieniężnej w przypadku kontynuowania nauki w szkole średniej lub wyższej. Wyznaczany jest także opiekun wychowanka w procesie jego usamodzielnienia, do zadań którego należy:

- zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej,
- opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą programu usamodzielnienia,
- ocena realizacji programu usamodzielnienia oraz jego modyfikowanie,
- współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz instytucjami miejskimi,
- wspierania działań osoby usamodzielnianej.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie przysługuje osobom, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, kontynuując naukę w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej.

W 2019 roku wypłacono **23** pełnoletnim wychowankom pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, spośród których:

- 9 opuściło rodziny zastępcze,
- 12 opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą,
- 2 opuściło młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Spółród 23 wychowanków kontynuujących naukę 1 studiuje i 22 uczy się w szkołach średnich i policealnych. Pracownik socjalny MOPR, na początku każdego semestru szkolnego, aktualizował sytuację materialno – bytową pełnoletnich wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych, którzy otrzymują tę formę pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

MOPR udziela pomocy pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze także poprzez umożliwienie zamieszkania w mieszkaniach chronionych. Na terenie Ostrołęki funkcjonuje jedno mieszkanie chronione treningowe z trzema miejscami, przeznaczone dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej (mężczyzn).

Mieszkania chronione mają na celu zapewnienie wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- odpowiednie warunki mieszkaniowe;
- przygotowanie do samodzielnego życia i pełnienia ról społecznych;
- zapewnienie jak najlepszych warunków do rozwoju osobistego i wyrównanie szans edukacyjnych.

W 2019 roku w mieszkaniu chronionym dla mężczyzn przebywało: 2 pełnoletnich wychowanków, spośród których 1 opuścił rodzinę zastępczą i 1 opuścił placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

W ramach minimalnego standardu usług w mieszkaniu chronionym zapewnia się usługi polegające na nauce, rozwijaniu lub utrwalaniu umiejętności w zakresie:

- samoobsługi;
- realizacji codziennych potrzeb życiowych;
- efektywnego zarządzania czasem;
- prowadzenia gospodarstwa domowego;
- załatwiania spraw urzędowych;
- utrzymywania więzi rodzinnych;
- uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej;
- poszukiwania pracy.

W związku z realizowanym procesem usamodzielnienia wychowankowie mieszkający w mieszkaniu chronionym mogą uzyskać dodatkowe wsparcie w formie:

- poradnictwa specjalistycznego dostępnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce;
- pracy socjalnej;
- pomocy w ubieganiu się o uzyskanie mieszkania;
- pomocy w rozwiązywaniu istotnych spraw we współpracy opiekuna usamodzielnienia z pracownikami MOPR.

Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą objęci są także pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną. Praca ta polega na motywowaniu ich do kontynuowania nauki, do uzyskiwania wykształcenia

zgodnego z możliwościami i aspiracjami danej osoby, uzyskiwaniem kwalifikacji zawodowych oraz podjęciem zatrudnienia. Pracownicy socjalni współdziałają i wspierają osoby usamodzielniane w podtrzymywaniu kontaktów z rodziną biologiczną oraz w podejmowaniu przez nich działań mających na celu poprawę ich sytuacji materialno-bytowej.

5.2.4 Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, rodzice dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej ponoszą odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej do wysokości ponoszonych kosztów na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej. Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych jest ustalana w drodze decyzji administracyjnej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Można odstąpić od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców dziecka lub z urzędu ze względu na trudną sytuację materialną.

Zasady odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej reguluje uchwała Nr 292/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z ww. Uchwałą, w postępowaniu dotyczącym powyższych kwestii należy kierować się następującymi zasadami:

- zasadą wspierania osób i rodzin w przewyciężaniu sytuacji i okoliczności, które spowodowały umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej,
- zasadą uwzględniania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty oraz ich możliwości, zasobów i uprawnień,
- zasadą unikania zagrożeń egzystencji osób zobowiązanych do ponoszenia opłat i osób będących na ich utrzymaniu.

W 2019 roku MOPR wydał ogółem 93 decyzji administracyjnych dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W większości przypadków rodzice dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdują się w trudnej sytuacji i nie są w stanie ponieść opłaty za ich pobyt, dlatego MOPR odstąpił od ustalenia od nich opłat na podstawie obowiązujących przepisów. W stosunku do dwojga rodziców zostały wydane decyzje

ustalające odpłatność za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, ale zostały umorzone w całości należności z tego tytułu, ze względu na występującą długotrwałą chorobę, niepełnosprawność rodzica i ochronę macierzyństwa.

5.3 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla mieszkańców Ostrołęki.

PFRON jest funduszem celowym działającym na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON.

Po otrzymaniu limitu środków z PFRON dla naszego Powiatu i zaopiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Miasta Ostrołęki Uchwałą Nr 97/VIII/2019 z dnia 28 marca 2019 roku określiła zadania do realizacji na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ponadto dniu 24.10.2019 roku do Urzędu Miasta Ostrołęki, wpłynęło pismo z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie Nr DF.WSA.354.2019 z dnia 18.10.2019 roku, dotyczące zmian w Planie Finansowym PFRON dla Miasta Ostrołęki w 2019 roku uwzględniające wzrost środków Funduszu przeznaczonych na dofinansowanie kosztów pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej oraz na inne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym Uchwałą Nr 202/XXII/2019 roku Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 listopada 2019 roku dokonano zmian w Planie Finansowym PFRON dla naszego Powiatu

Prezydent Miasta Ostrołęki Zarządzeniem nr 87/2019 z dnia 08 kwietnia 2019 roku określił zasady realizacji dofinansowań i refundacji związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną w mieście Ostrołęka ze środków PFRON na 2019 rok. W ciągu 2019 roku dokonywano dwukrotnie zmian w limicie środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mających na celu dostosowanie wydatków do aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych. Zmiany wprowadzono Zarządzeniem Nr 332/2019 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 11 października 2019 roku i Zarządzeniem Nr 387/2019 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 05 grudnia 2019 roku.

W 2019r. na realizację niżej opisanych zadań zgodnie z planem finansowym funduszu przeznaczono kwotę: 1 221 983 zł.

Wyszczególnienie	Limit środków w 2019r. (zł)	Wykorzystanie (zł)	% wykorzystania limitu
OGÓŁEM ZADANIA REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ w tym:	1 221 983	1 221 975	99,99
Warsztat Terapii Zajęciowej	542 880	542 872	99,99
Rehabilitacja zawodowa	60 000	60 000	100
⇒ przyznanie osobie niepełnosprawnej jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	60 000	60 000	100
Rehabilitacja społeczna:	619 103	619 103	100
⇒ Turnusy rehabilitacyjne	146 041	146 041	100
⇒ Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	374 678	374 678	100
⇒ Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	98 384	98 384	100

Źródło : Opracowanie własne

5.3.1 Rehabilitacja zawodowa

W 2019 roku ze środków PFRON 2 osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne otrzymały środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej w łącznej wysokości 60 000 zł. Przyznane środki finansowe dotyczyły działalności gospodarczej zakresie: przewóz osób- taksówka oraz projektowanie mebli.

W 2019 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie zostały zabezpieczone.

5.3.2 Rehabilitacja społeczna

⇒ Dofinansowanie warsztatu terapii zajęciowej.

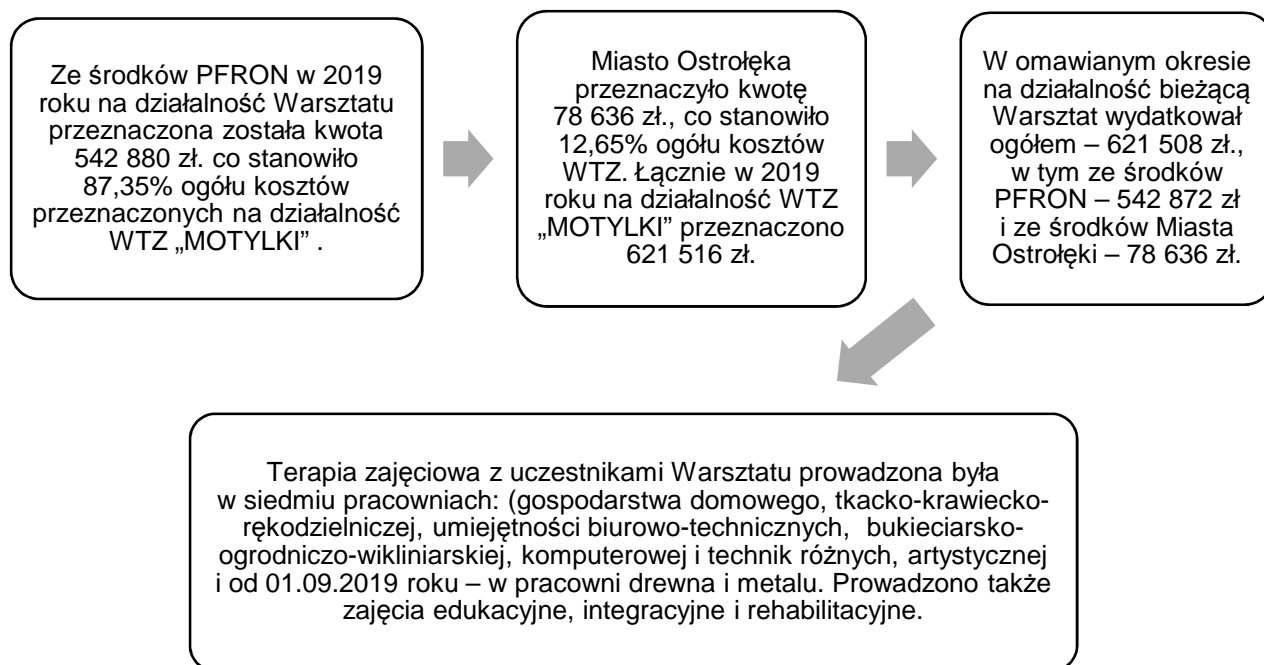
Warsztat Terapii Zajęciowej „Motylki” od dnia 01 stycznia 2009r. prowadzi Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, obejmując terapią 30 osób niepełnosprawnych. Z dniem 01 września 2019 roku w Warsztacie Terapii Zajęciowej nastąpiło zwiększenie liczby uczestników o 5 osób niepełnosprawnych. Została utworzona także nowa pracownia „Drewna i metalu”. Obecnie w Warsztacie przebywa 35 uczestników.

Koszty utworzenia nowej pracowni w wysokości 18 316 zł. w całości zostały pokryte ze środków Miasta Ostrołęki.

Zgodnie z § 5 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2004 roku, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce w dniu 15 października 2018 roku przedłożyło Preliminarz Kosztów Działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Motylki” na 2019 rok.

Po zatwierdzeniu przez Radę Miasta Planu Finansowego PFRON dla Miasta Ostrołęki na 2019 rok w dniu 04.04.2019 roku został podpisany Aneks Nr 1/2019 roku do umowy Nr 1/2008 roku w sprawie przeniesienia na inny podmiot prowadzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej „Motylki” zawartej w dniu 30 grudnia 2008 roku w sprawie Planu finansowego WTZ „Motylki” na 2019 rok w celu zapewnienia finansowania WTZ.

Zmian w Planie finansowym Warsztatu dokonywano trzykrotnie – Aneksem Nr 2/2019 roku z dnia 28.08.2019 r. – dotyczący zwiększenia liczby uczestników warsztatu i utworzenia nowej pracowni, Aneksem Nr 3/2019 z dnia 29.11.2019 roku – dotyczący zwiększenia rocznego kosztu utrzymania 1 uczestnika warsztatu, oraz Aneksem Nr 4/2019 z dnia 17.12.2019 roku – dotyczący zmian w planie finansowym WTZ „Motylki na 2019 r.

Zgodnie z § 21 z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych przy którym funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej w dniu 26.02.2019 roku przedłożył do MOPR

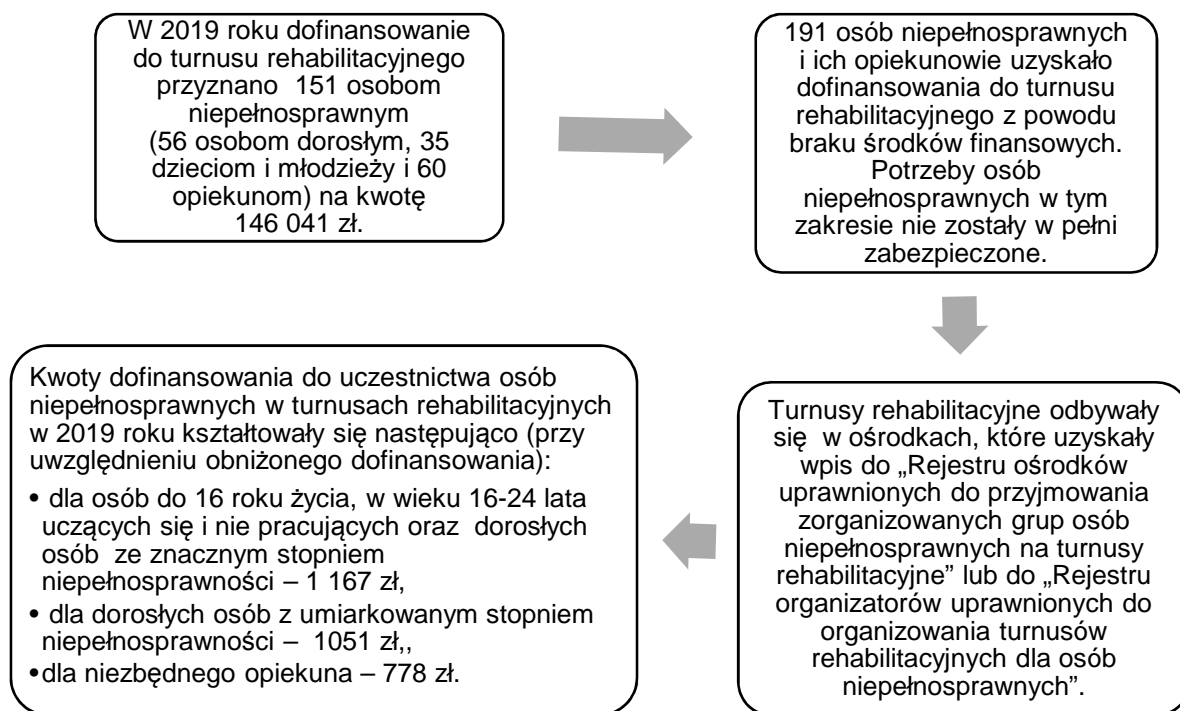
w Ostrołęce roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatu w 2018 roku. MOPR w Ostrołęce po przeanalizowaniu sprawozdania pozytywnie ocenił działalność WTZ „MOTYLKI” w powyższym zakresie.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce kwartalne informacje o wydatkowaniu środków PFRON sporządzone w formie zestawienia planowanych i wydatkowanych środków w ramach poszczególnych pozycji preliminarza kosztów wraz z opisem do MOPR w Ostrołęce przedkładał terminowo, czyli do 10-go dnia miesiąca po zakończeniu kwartału.

⇒ **Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych.**

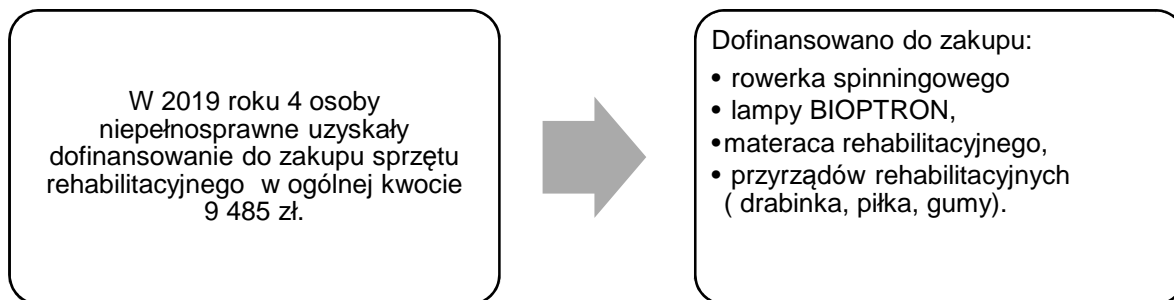
Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych jest jedną z form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej. Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Wnioski o dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w 2019 roku rozpatrywane były zgodnie z § 4, § 5 oraz § 6 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Ponadto zgodnie z § 6. ust.3 z uwagi na znaczny niedobór środków finansowych w stosunku do istniejących potrzeb w zakresie dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych oraz pobytu ich opiekunów, dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego postanowiono obniżyć o 20% kwot, o których mowa w § 6 ust.1. w/w Rozporządzenia. W związku z powyższym wnioski o dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych były rozpatrywane według kolejności złożenia wniosku, do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

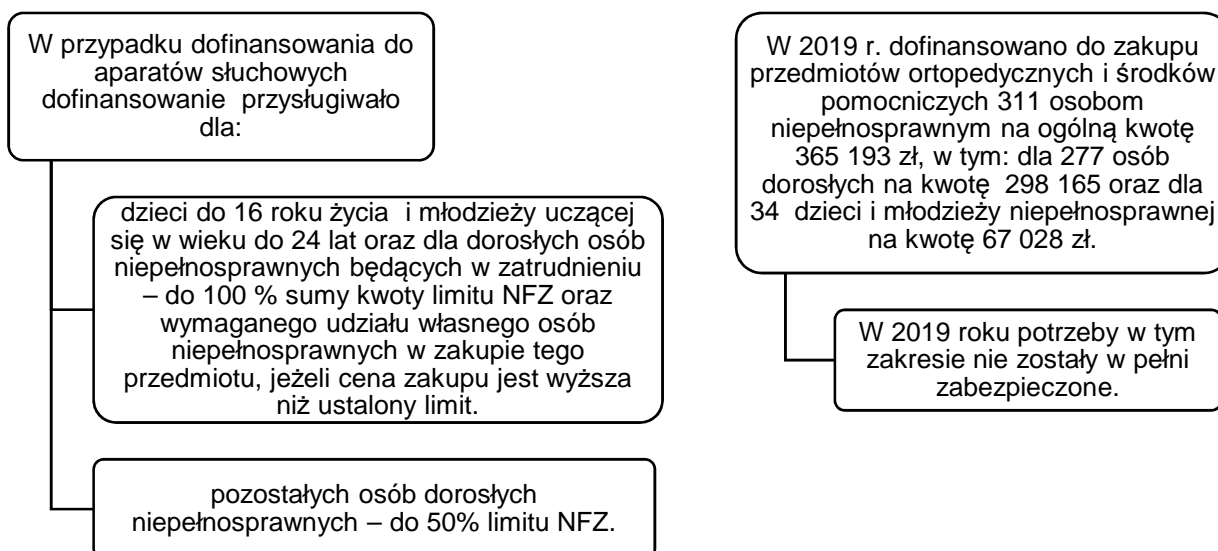

⇒ **Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli było to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności oraz codzienną potrzebą rehabilitacji w warunkach domowych, przy wykorzystaniu zalecanego sprzętu rehabilitacyjnego. Ze względu na ograniczone środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego przyznawane było dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczącej się w wieku do 24 lat oraz osób dorosłych niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności lub posiadających orzeczenie równoważne, według kolejności wpływu wniosków. Dofinansowanie wynosiło do 70% kosztów zakupu tego sprzętu, ale nie więcej niż do pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Ze względu na ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, obniżona została wysokość dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych do 100 % sumy kwoty limitu NFZ oraz wymaganego udziału własnego osób niepełnosprawnych w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit. zadanie realizowane było w kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków finansowych na ten cel.

Dofinansowanie to przeznaczono na zakup m.in:

- wózków inwalidzkich,
- gorsetów ortopedycznych,
- aparatów słuchowych,
- obuwia ortopedycznego,
- balkoników,
- kul,
- materacy i poduszek p/odleżynowych,
- cewników,
- pieluchomajtek,
- protez piersi,
- aparatu do leczenia bezdechu,
- szkieł do okularów,
- protez kończyn dolnych
- ortez kończyn dolnych,
- pionizatora
- balkoników czteroślupowych
- podpórek
- sensorów
- pojemników na insulinę

⇒ **Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.**

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się przyznawane było zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe dofinansowanie do w/w barier przyznawane było do 70% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia, według kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

W przypadku likwidacji barier architektonicznych – dofinansowanie przysługiwało dla dzieci i młodzieży uczącej się w wieku 16-24 lat z dysfunkcją narządu ruchu. Natomiast w przypadku barier w komunikowaniu się – dofinansowanie przysługiwało dla dzieci i młodzieży uczącej się w wieku 16-24 lata z dysfunkcją narządu wzroku, słuchu i mowy. W przypadku likwidacji barier technicznych – dofinansowanie przysługiwało wszystkim osobom niepełnosprawnym według kolejności złożenia wniosku.

Dofinansowano do zakupu:

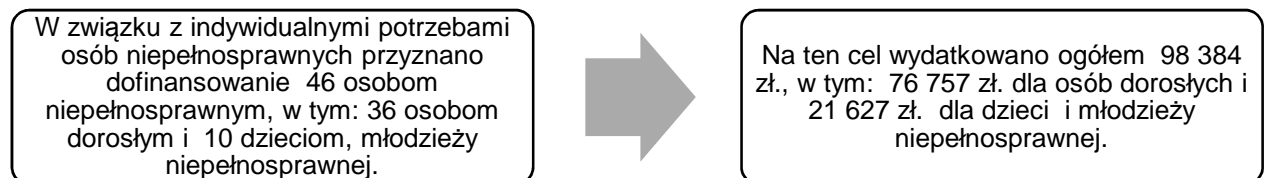
- komputera lub laptopa przysługiwało do wysokości 70% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 2 000 zł.

- tableta przysługiwało do wysokości 70% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 1 500 zł.
- programów komputerowych (specjalistycznych i logopedycznych) dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych wynikających z ich niepełnosprawności przysługiwało do 70% przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 2 000 zł,
- pozostałych urządzeń do wysokości 70% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W przypadku likwidacji barier technicznych dofinansowanie do zakupu:

- łóżek rehabilitacyjnych przysługiwało do wysokości 70% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 1 600 zł.
- rowerków trójkołowych przysługiwało do wysokości 70% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 1 700 zł.,
- rowerków trójkołowych elektrycznych przysługiwało do wysokości 70% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 2 000,00 zł.

W dalszej kolejności realizowane były pozostałe wnioski z uwzględnieniem daty złożenia wniosku, w zależności od posiadanych środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ten cel.

W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych przyznano dofinansowanie 46 osobom niepełnosprawnym, w tym: 36 osobom dorosłym i 10 dzieciom, młodzieży niepełnosprawnej.

Na ten cel wydatkowano ogółem 98 384 zł., w tym: 76 757 zł. dla osób dorosłych i 21 627 zł. dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Z dofinansowania do likwidacji barier:

- architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej skorzystała 1 osoba niepełnosprawna, wydatkowano kwotę - 4 929 zł,
- w komunikowaniu się – 10 osób niepełnosprawnych, wydatkowano kwotę 18 651 zł,

- technicznych – 35 osób niepełnosprawnych na kwotę 74 804 zł.

Dofinansowanie to przeznaczono na m.in do:

przystosowania łazienki dla potrzeb osoby niepełnosprawnej mającej problemy w poruszaniu się,

- zakupu komputerów, laptopów , tabletów z programami logopedycznymi
- zakupu rowerków trójkołowych,
- zakupu rowerków trójkołowych elektrycznych
- zakupu łóżek rehabilitacyjnych
- przystawki do wózka inwalidzkiego,
- podnośnika wannowego.
- ławek kąpielowych na wannę
- zakupu schodołazów
- krzesła sanitarnego.

W 2019 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się nie zostały w pełni zabezpieczone.

W 2019 roku 21 wniosków osób niepełnosprawnych zostało rozpatrzonych negatywnie, ze względu na brak środków finansowych. Wnioski osób niepełnosprawnych ubiegających się o uzyskanie pomocy ze środków PFRON przed przyjęciem do realizacji były opiniowane przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych i dotyczyły m.in.:

- ⇒ dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- ⇒ dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.
- ⇒ przyznania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

5.3.3 Aktywny samorząd

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował w 2019r. pilotażowy program „Aktywny samorząd” ze środków PFRON na podstawie umowy nr AS3/000056/07/D z dnia 10.05.2018r. z późn. zm. pomiędzy PFRON a Miastem Ostrołęka, Zarządzenia nr 68/2019 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 22 marca 2019r. w sprawie określenia zasad przyznawania dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd” w mieście Ostrołęka ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2019 roku oraz Zarządzeń Prezydenta Miasta Ostrołęki w sprawie określenia zasad przyznawania dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd” w mieście Ostrołęka ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2019 roku. Adresatami pomocy byli:

1) w Module I:

- *Obszar A Zadanie nr 1* - osoba niepełnosprawna, która posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności) oraz dysfunkcję narządu ruchu. W przypadku osób w wieku emerytalnym wymagane jest zatrudnienie.
- *Obszar A Zadanie nr 2* - osoby niepełnosprawne w wieku aktywności zawodowej, które posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu.
- *Obszar A Zadanie nr 3* – osoby niepełnosprawne w wieku aktywności zawodowej, które posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagających korzystania z usług tłumacza języka migowego.
- *Obszar A Zadanie nr 4* – osoby niepełnosprawne w wieku aktywności zawodowej, które posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu.
- *Obszar B Zadanie nr 1 i 2* - osoby niepełnosprawne, które posiadają znaczny stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności) oraz dysfunkcję obu kończyn górnych lub narządu wzroku. W przypadku osób w wieku emerytalnym wymagane jest zatrudnienie.
- *Obszar B Zadanie nr 3* – osoby niepełnosprawne, w wieku aktywności zawodowej, które posiadają umiarkowany stopień niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku.
- *Obszar B Zadanie nr 4* – osoby niepełnosprawne, które posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności) oraz dysfunkcję narządu słuchu i trudności w komunikowaniu się za pomocą mocy.
- *Obszar B Zadanie nr 5* – osoby niepełnosprawne, które posiadają znaczny stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności).
- *Obszar C Zadanie nr 1* - osoby niepełnosprawne, które posiadają znaczny stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności), które są użytkownikiem wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
- *Obszar C Zadanie nr 2* - osoby niepełnosprawne, które posiadają znaczny stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności), które są użytkownikiem skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
- *Obszar C Zadanie nr 3 i 4* - osoby niepełnosprawne w wieku aktywności zawodowej lub emerytalnym – jeśli są zatrudnione, po amputacji kończyn/y, wobec której został orzeczony stopień niepełnosprawności, a ekspert PFRON potwierdził stabilność procesu chorobowego oraz rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.
- *Obszar C Zadanie nr 5* - osoby niepełnosprawne, które posiadają znaczny stopień niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności), oraz dysfunkcję narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania.
- *Obszar D* - osoby niepełnosprawne w wieku aktywności zawodowej, które posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności aktywne zawodowo. Przez aktywność zawodową należy rozumieć zatrudnienie lub rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, albo jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu.

2) w Module II:

- osoby niepełnosprawne posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- pobierające naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Program w 2019 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 i 4- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 i 3– pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1, 3 i 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości),
- Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2019 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce wpłynęły 43 wnioski na dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” podpisano 40 umów cywilno-prawnych.

Łączna kwota uzyskanych dofinansowań w ramach programu „Aktywny samorząd” w 2019r.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba osób	Kwota (zł)
MODUŁ I:			
1	Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	2	16 757,00
2	Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania z dysfunkcją narządu wzroku i obu kończyn górnych	1	5 000,00

3	Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, z dysfunkcją narządu wzroku	1	4 886,00
4	Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3	25 350,00
5	Obszar C Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	2 800,00
6	Obszar C Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny	1	14 200,00
7	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3	7 501,85
	MODUŁ II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	15	80 639,00

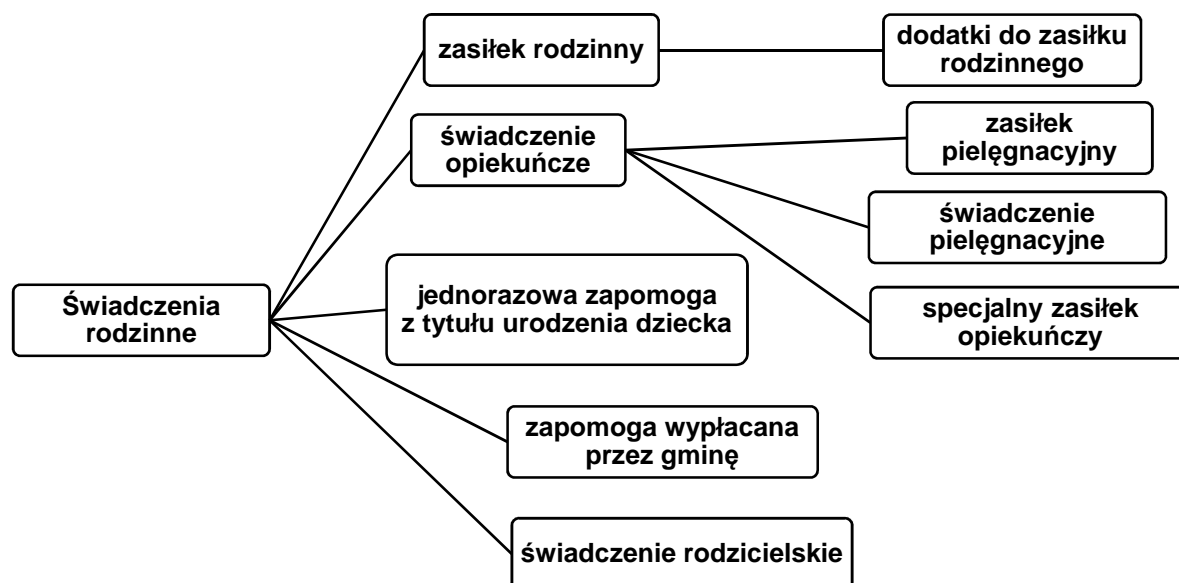
*Dane nie sumują się, ponieważ istnieje możliwość zawierania kilku umów przez beneficjentów.

Źródło: Opracowanie własne

VI. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH I ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

6.1 Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

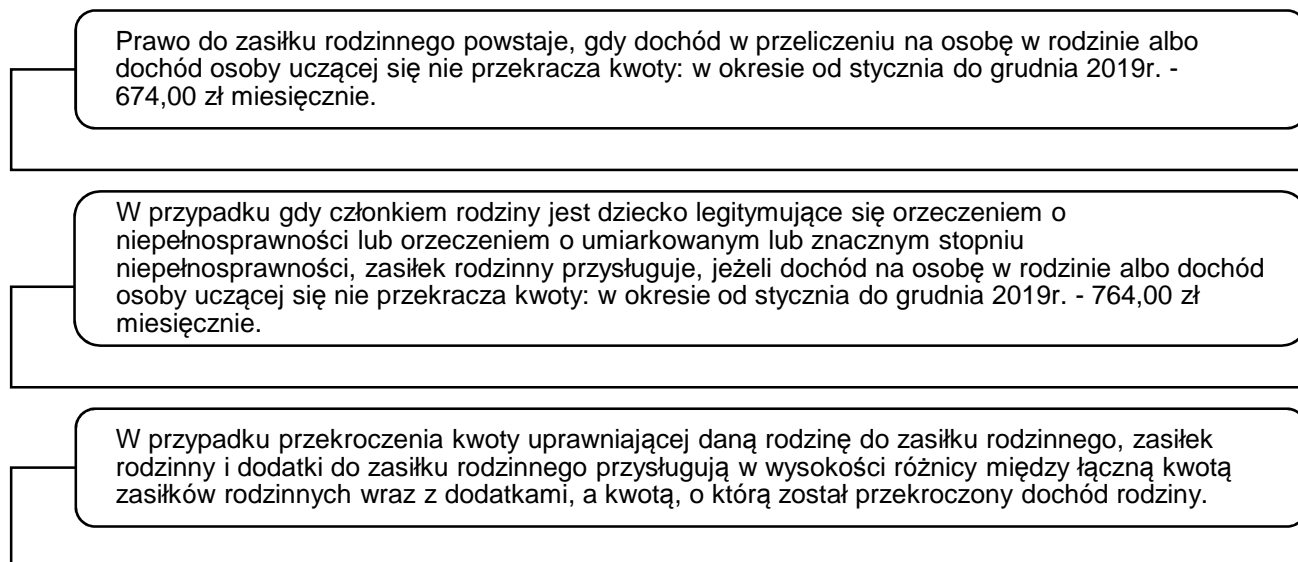
Wydatki na świadczenia rodzinne w 2019r.

Rodzaj świadczenia:	Kwota	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	3 690 958	31 837
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:		
▪ urodzenia dziecka	150 000	150
▪ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	364 413	939
▪ samotnego wychowywania dziecka	293 970	1 490
▪ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	222 513	2 091
▪ rozpoczęcia roku szkolnego	175 722	1 765
▪ podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	11 891	135
▪ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	486 233	5 133
▪ zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w systemie „złotówka za złotówkę”	202 482	4187
Zasiłki pielęgnacyjne	2 429 482	12 825
Świadczenia pielęgnacyjne	3 246 166	2 053
Specjalny zasiłek opiekuńczy	182 916	304
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	409 000	409
Świadczenie rodzicielskie	1 374 376	1 520
Razem	13 240 122	64 838

Źródło: Opracowanie własne

6.1.1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Uprawnienia do zasiłku rodzinnego zależą od spełnienia kryterium dochodowego:

W 2019 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- ⇒ 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- ⇒ 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- ⇒ 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługiwały następujące dodatki z tytułu:

- **urodzenia dziecka** w wys. 1 000,00 zł
- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - 400,00 zł miesięcznie
- **samotnego wychowywania dziecka:** 193,00 zł miesięcznie, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
- w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.
- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:** 95,00 zł miesięcznie
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia: 90,00 zł miesięcznie, na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia: 110,00 zł miesięcznie
- **rozpoczęcia roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego** - 100,00 zł jednorazowo,
- **podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:** w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły: 113,00 zł miesięcznie, w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła: 69,00 zł miesięcznie

W 2019r. ogółem wypłacono 11 703 dodatków do zasiłku rodzinnego. Jak wynika z poniższego zestawienia, podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej dodatków wypłacono z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

Liczba wypłaconych dodatków w 2019r.

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Liczba dodatków	%
urodzenia dziecka	150	1,28
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	939	8,02
samotnego wychowywania dziecka	1490	12,73
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2091	17,87
rozpoczęcia roku szkolnego	1765	15,08
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	135	1,15
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	5133	43,87
Razem	11 703	100%

Źródło: Opracowanie własne

Analiza danych za 2015r., 2016r., 2017r., 2018r. i 2019r. wskazuje, iż wśród wszystkich wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej stanowił największy udział procentowy.

Struktura rodzin pobierających w 2019r. zasiłek rodzinny wg liczby dzieci w rodzinie

Średniomiesięczna liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne	ogółem	z 1 dzieckiem	z 2 dzieci	z 3 dzieci	z 4 i więcej dzieci
	1399	522	555	235	87
%	100%	37,31%	39,67%	16,80%	6,22%

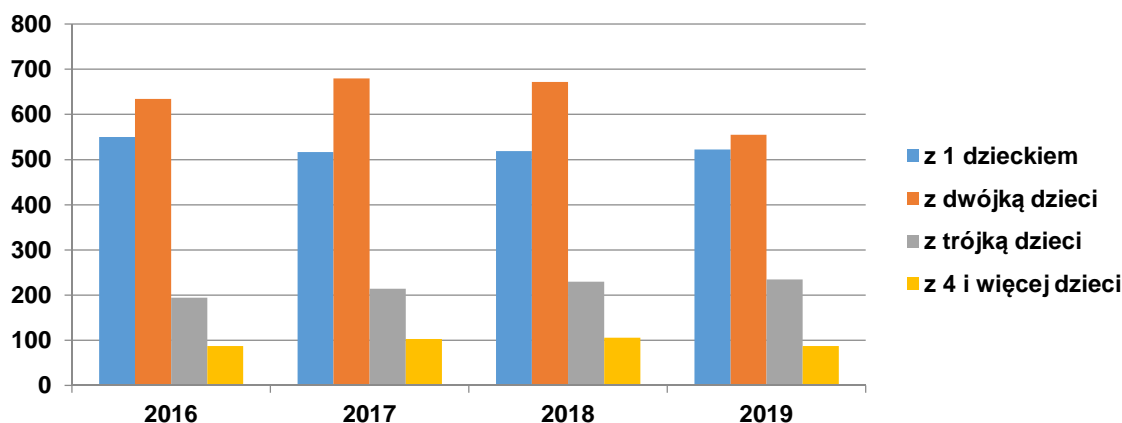
--	--	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Wśród rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych w 2019r. 37,31% stanowiły rodziny z jednym dzieckiem, a 39,67% - rodziny z dwójką dzieci. Rodziny wielodzietne – z trojgiem dzieci - stanowiły 16,80% ogółu rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, natomiast rodziny z czwórką i więcej dzieci - 6,22%.

Natomiast w 2018r. 33,98% stanowiły rodziny z jednym dzieckiem, a 44,00%- rodziny z dwójką dzieci. Rodziny wielodzietne – z trojgiem dzieci - stanowiły 15,07% ogółu rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, natomiast rodziny z czwórką i więcej dzieci - 6,95%.

Tak jak w latach ubiegłych rodziny z dwójką dzieci stanowiły większość wśród rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego.

6.1.2 Świadczenia opiekuńcze

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat;
- osobie niepełnosprawnej, w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

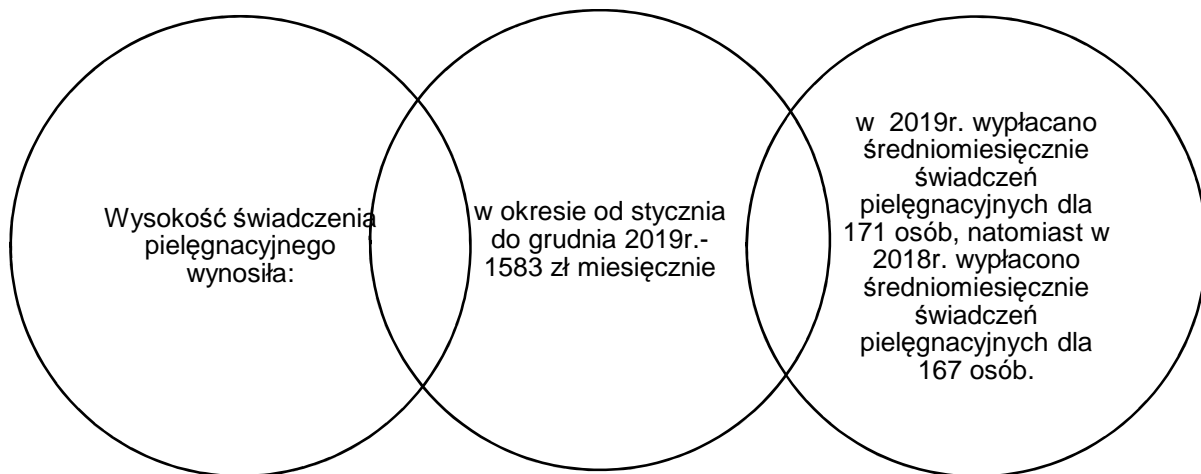
Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosiła: 184,42 zł miesięcznie - w okresie styczeń - październik 2019;

215,84zł - w okresie listopad - grudzień 2019r.

W 2019r. wypłacono przeciętnie miesięcznie 1068 zasiłków pielęgnacyjnych.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- ⇒ Matce albo ojcu lub innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny.
- ⇒ Opiekunowi faktycznemu dziecka:
  - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- ⇒ Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki.

Zasiłek dla opiekuna

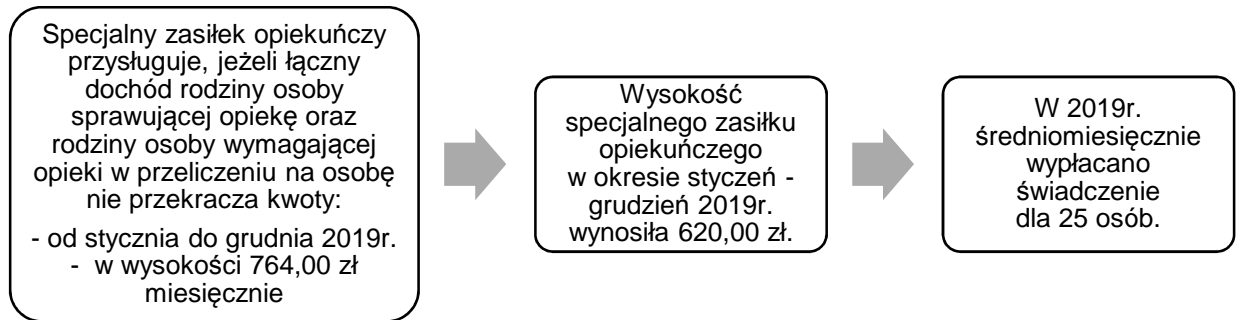
Celem realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r. została wydana ustawa z dnia 30 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna, która określiła warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, od 1 lipca 2013 r. jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

W 2019r. wypłacono 115 świadczeń na kwotę 72 154 zł. W 2018r. wypłacono 194 świadczenia na kwotę 103 780 zł. Liczba wypłacanych świadczeń systematycznie maleje.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

6.1.3 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922 zł na osobę w rodzinie.

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Wysokość jednorazowej zapomogi wynosiła 1000 zł na jedno dziecko.

W 2019r. wypłacono 409 świadczeń. Natomiast w 2018r. wypłacono 445 świadczenia. W 2017r. wypłacono 478 świadczeń. Tak więc liczba wypłaconych w 2018r. świadczeń była o 6,9% mniejsza niż w 2017r. Natomiast liczba wypłaconych w 2019r. świadczeń była o 8,08% mniejsza niż w 2018r.

W myśl art. 15b ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych jednorazowa zapomoga nie przysługuje jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz danego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
- dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

6.1.4. Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od dnia 1 stycznia 2016r. świadczenie rodzinne pod nazwą „świadczenie rodzicielskie”.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierały zasiłku macierzyńskiego mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie.

Wysokość świadczenia wynosi **1000 zł** miesięcznie, nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu ani innym obciążeniom).

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie nie będzie przysługiwało, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego.

W 2019r średniomiesięcznie wypłacano 126 świadczenia.

6.1.5 Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna - wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę

i 25-letniego przez mężczyznę oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w 2019r.

Rodzaj składki:	Kwota:	Liczba świadczeń
na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	680 513	1 583
na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	125 463	882
na ubezpieczenie emerytalno – rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	43 836	267
na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	12 781	229

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w 2019r.:

Rodzaj składki:	Kwota:	Liczba świadczeń:
na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	12 179	73
na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	2 676	48

Źródło: Opracowanie własne

Realizacja zadań z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR w Ostrołęce od stycznia 2017r. realizuje zadanie wynikające z art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” t.j. ustala prawo i wypłaca jednorazowe świadczenie w wys. 4000 zł, przysługujące z tytułu urodzenia się dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2019r. wypłacono 14 świadczeń na łączną kwotę 56 000,00 zł.

6.2 Realizacja zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz warunki nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także określa działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Osoba uprawniona - to osoba uprawniona do alimentów od rodzica, na podstawie tytułu wykonawczego, pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 725 zł. w okresie styczeń-wrzesień 2019r. i kwoty 800 zł w okresie październik - grudzień 2019r.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500 zł miesięcznie.

W 2019 roku wypłacono 5973 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 2 622 754 zł.

W 2019r. wypłacono 5 973 świadczeń na kwotę 2 622 754 zł. W 2019r. przeciętna miesięczna wysokość wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiła 439,19 zł.

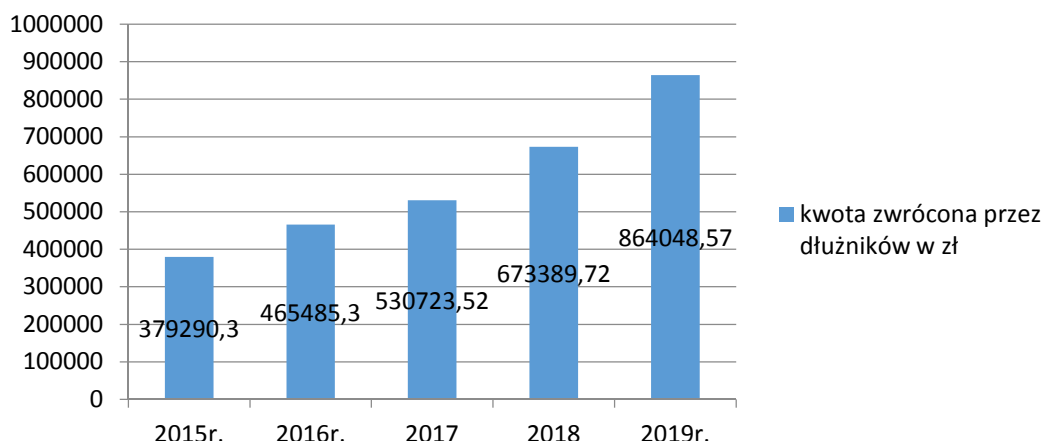
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2019r. – 864 048,57 zł. z tego:

- ⇒ przekazane na dochody budżetu państwa – 693 732,46 zł,
- ⇒ przekazane na dochody własne Urzędu Miasta Ostrołęki 170 316,11 zł.

W 2019r. kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosły – 864 048,57 zł. Natomiast w 2018r. kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wyniosły - 673 389,72 zł. Tak więc kwota zwrócona przez dłużników w 2019r. była o 28,31 % większa niż w 2018r.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

Kwota zwrócona przez dłużników w zł

Jak widać z powyższego zestawienia – kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych systematycznie wzrasta i w porównaniu do 2019r. była o 28,31% większa niż w 2018r., o 62,80 % większa niż w 2017r. , o 85,62 % większa niż w 2016r. i aż o 127,81% większa niż kwota zwrócona przez dłużników w 2015r.

Dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019r.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2019r. podejmował następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

1. przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami,
2. kierowanie wniosków do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
3. przekazywanie Komornikowi Sądowemu informacji pochodzących z wywiadów alimentacyjnych,
4. zobowiązanie dłużników do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w powiatowym urzędzie pracy,
5. informowanie powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,
6. prowadzenie postępowań administracyjnych dot. uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
7. składanie wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego),
8. kierowanie wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, a po spełnieniu określonych warunków w ustawie składanie wniosków do starosty o zwrot zatrzymanego prawa jazdy,
9. składanie do Komornika Sądowego wniosków o wszczęcie lub przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
10. składanie do Policji wniosków o niewywiązywanie się dłużnika z obowiązku alimentacyjnego.

W 2019r. podjęto następujące działania:

- Przekazano komornikowi sądowemu 57 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego, a także z rodzinnego wywiadu środowiskowego
- Zobowiązano 25 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy
- Zwrócono się z wnioskiem do starosty o podjęcia działań zmierzających do aktywizacji zawodowej 31 dłużników alimentacyjnych
- Wydano 20 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych
- Złożono 18 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kk
- Skierowano 10 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego
- Złożono do Urzędu Miasta 11 wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy
- Wydano 387 wniosków do Komornika Sądowego o przyłączenie do egzekucji
- skierowano 373 wniosków do policji o niewywiązywani się z obowiązku alimentacyjnego dłużników alimentacyjnych

•W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego Dział Świadczeń Rodzinnych wzywa dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia organ właściwy dłużnika (wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny informuje powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

•W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych, organ właściwy dłużnika (wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

•Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

•W przypadku gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

•Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika (wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny

Dział Świadczeń Rodzinnych prowadził również postępowanie dotyczące nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W okresie od stycznia do grudnia 2019r. zostało wydanych 80 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

W 2019r. z tytułu świadczeń rodzinnych wypłacono kwotę 13 240 122 zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wynosi 94 111,42 zł. i stanowi to 0,71 % ogółu kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych.

Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.:

- uzyskania dochodu,
- ustalenie ojcostwa dziecka,
- zaprzestanie przez dziecko nauki w szkole,
- umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej,
- uzyskanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego w ZUS/ KRUS.

W 2019r. zostało wydanych 21 decyzji dot. nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Ponadto z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacono kwotę 2 622 754 zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 30 764,77 zł. i stanowi to 1,17 % ogółu kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.:

- uzyskania dochodu,
- otrzymanie alimentów bezpośrednio od dłużnika,
- zaprzestanie przez dziecko nauki w szkole,
- umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej.

Ponadto Dział Świadczeń Rodzinnych wydaje zaświadczenia dotyczące przyznanych i wypłaconych świadczeń, m.in. dla osób ubiegających się o dodatki mieszkaniowe, stypendia, a także dla osób ubiegających się o świadczenia na dzieci w innym państwie UE oraz prowadził również postępowania związane z koordynacją systemu zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej.

6.3 Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Od dnia 1 kwietnia 2016r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie, wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- opiekunowi prawnemu dziecka,
- dyrektorowi domu pomocy społecznej.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Od lipca 2019r. nastąpiło wiele istotnych zmian w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

⇒ **W okresie od stycznia do czerwca 2019r. :**

Świadczenie wychowawcze przysługiwało **na pierwsze dziecko** (oznacza to jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia; w przypadku dzieci urodzonych tego samego dnia, miesiąca i roku, będących najstarszymi dziećmi w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia, pierwsze dziecko oznacza jedno z tych dzieci wskazane przez osobę ubiegającą się o świadczenie) **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 800,00 zł.** Jeżeli członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługiwało na pierwsze dziecko, **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał 1200 zł.**

⇒ **W okresie od lipca do grudnia 2019r.**

Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód.

W okresie styczeń – grudzień 2019 r. wypłacono świadczenia wychowawcze dla 9 324 dzieci na łączną kwotę 41 814 292 zł.

Najwyższą wypłatę świadczeń wychowawczych otrzymywała rodzina z 8 dzieci w wysokości 4 000 zł miesięcznie.

Wnioski były składane w formie papierowej oraz elektronicznej.

W okresie od stycznia do czerwca 2019r. przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego wymagało wydania decyzji administracyjnej.

W okresie od lipca do grudnia 2019r. przyznanie przez organ właściwy świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, uchylenie lub zmiana prawa do świadczenia wychowawczego oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wymagają wydania decyzji.

Organ właściwy przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia wychowawczego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ właściwy, odbierając wniosek od wnioskodawcy, informuje go o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Dane za okres styczeń – grudzień 2019r. przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Wartość
Liczba złożonych wniosków, w tym:	6342
- drogą elektroniczną	4497
Liczba wydanych decyzji/ informacji, w tym:	6661
- ustalającej prawo do świadczenia	6246

W okresie od stycznia do czerwca 2019r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń
1	styczeń	5187	3304	2 579 897
2	luty	5175	3351	2 580 043
3	marzec	5094	3377	2 539 629
4	kwiecień	5131	3370	2 557 996
5	maj	5116	3385	2 550 079
6	czerwiec	5265	3393	2 623 825

W okresie od stycznia do czerwca 2019r. średniomiesięcznie ze świadczeń wychowawczych korzystało 3 363 rodziny.

W okresie od lipca do grudnia 2019r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci	Kwota wypłaconych świadczeń
1	lipiec	7124	3 561 917
2	sierpień	8480	4 991 800
3	wrzesień	8638	4 614 706

4	październik	8533	4 343 930
5	listopad	8633	4 389 246
6	grudzień	8642	4 481 224

W okresie od lipca do grudnia 2019r. średniomiesięcznie świadczenia wychowawcze były wypłacane dla 8 341 dzieci.

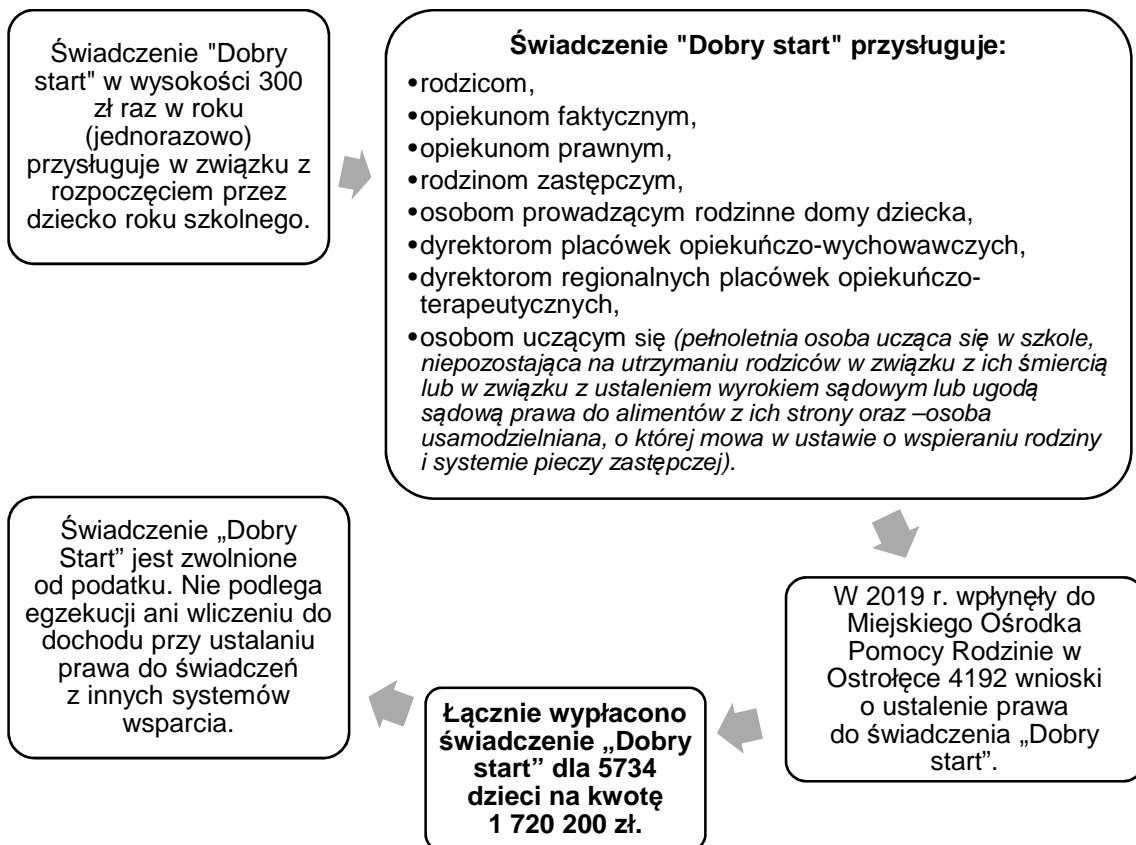
Dział Świadczeń Rodzinnych prowadził również postępowanie dotyczące nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019r. wydano 53 decyzji ustalających obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na kwotę 73 592 zł.

W 2019r. z tytułu świadczeń wychowawczych wypłacono kwotę 41 814 292 zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wynosi 73 592 zł. i stanowi to 0,17 % kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych. Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.: uzyskania dochodu, umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej, ustalenie opieki naprzemiennej.

6.4 Realizacja zadań wynikających z Rządowego Programu „Dobry start”

Uchwałą z dnia 30 maja 2018 r, Rady Ministrów został ustanowiony rządowy program „Dobry start”. Szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz.1061).

Świadczenie „Dobry start” przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej, klasy dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzone w szkole ponadpodstawowej, szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia (*także w przypadku ukończenia 20 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia*);
- przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności (*także w przypadku ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. rok życia*).

Świadczenie „Dobry Start” nie przysługuje na dziecko uczęszczające do przedszkola, w tym na dziecko realizujące roczne przygotowanie przedszkolne („tzw. zerówka”) w szkole podstawowej, a także w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego.

VII. REALIZACJA PROGRAMÓW Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

7.1 Wieloletni rządowy program „posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023

W 2019r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019 – 2023 wprowadzony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019 - 2023. (Monitor Polski z dnia 19 października 2018r., poz.1007).

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ze środków przekazanych z Programu w ramach dotacji udzielano wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej,
- osobom dorosłym i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

Na realizację ww. programu wydatkowano ogółem 1 630 770zł, w tym:

- dotacji wojewody - 1 005 723 zł
- środki własne gminy - 625 047 zł

Oddziaływaniem programu objęto ogółem **2 626 osób**, w tym: **1 031 dzieci, 1595 dorosłych**. Z pomocy w formie posiłku skorzystało 892 osób, którym decyzją przyznano ww. świadczenie z 544 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 1721).

Koszt jednego posiłku wynosił 3,99 zł (liczba posiłków – 110 707), natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 5,91 miesięcy w roku kalendarzowym.

Z zasiłków celowych na żywność skorzystało 1002 osób, którym decyzją przyznano ww.

świadczenie z 995 rodzin.

Średnia wysokość zasiłku celowego na żywność wynosiła – 149,89 zł (liczba świadczeń – 7932), natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 7,97 miesięcy w roku kalendarzowym.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych niezgodnie z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Taką pomoc otrzymało 61 osób, na kwotę 50 060 zł.

Na realizację ww. Programu MOPR otrzymał od wojewody dotację w wysokości 61,67% całego kosztu zadania. Udział środków własnych gminy wyniósł 38,33%.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w zależności od sytuacji dochodowej osoby/rodziny. Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, była przyznawana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1,2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,

Uchwałą Nr 27/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r Rada Miasta Ostrołęki przyjęła wieloletni program osłonowy w zakresie pomocy społecznej „Posiłek w szkole i w domu” w mieście Ostrołęka na lata 2019 – 2023r., którego celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Natomiast uchwałą Nr 29/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki ustaliła zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 na terenie miasta Ostrołęki.

Uchwałą Nr 28/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki podwyższyła kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej do wysokości 150% kryterium dochodowego, uprawniającego do przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności osobom i rodzinom wymienionym w uchwale Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019 - 2023. (Monitor Polski z dnia 19 października 2018r, poz.1007).

7.2 Projekty socjalne realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce

Projekt pn. „Pomocna dłoń” działania profilaktyczne na rzecz osób bezdomnych, niezaradnych życiowo

- Projekt skierowany do osób bezdomnych z terenu miasta Ostrołęki, współrealizowany z pracownikami socjalnymi MOPR, Noclegownią MOPR, Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Grupą Ratowniczą Nadzieja w Ostrołęce poprzez realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz bezdomnych.
- Z powodu bezdomności w 2019 roku ze świadczeń z pomocy społecznej skorzystały 104 osoby w tym w formie schronienia 79 osób.
- W ramach porozumienia w miesiącach zimowych przy współpracy ze Strażą Miejską, Policją patrolowano obiekty działkowe, kanały ciepłownicze, gdzie przebywały osoby bezdomne, które nie wyraziły zgody na skierowanie do schroniska lub noclegowni.
- Ogółem w okresie styczeń 2019r. – marzec 2019r., listopad 2019r. – grudzień 2019r. przeprowadzono **21 patroli** monitorujących sytuację osób bezdomnych.
- Ponadto w ramach projektu socjalnego „Warto Chcieć” – pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością” od lipca 2019r. do października 2019r przy współpracy Straży Miejskiej kontynuowane były regularnie przez pracownika socjalnego MOPR raz w tygodniu na terenie miasta w miejscach gromadzenia się bezdomnych. W okresie tym przeprowadzono **17 patroli**.
- Osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością, które nie wyraziły zgody na umieszczenie w noclegowni lub schronisku, udzielano wsparcia w zależności od potrzeb osób min: w formie posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych z przeznaczeniem na odzież, obuwie, środków czystości, opał, zakupu żywności, itp.
- Monitorowanie sytuacji osób bezdomnych w okresie jesienno – zimowym ma na celu motywowanie bezdomnych do skorzystania (nie tylko w okresie mrozów) z noclegowni oraz udzielanie niezbędnej pomocy przedmedycznej osobom wymagającym tego rodzaju wsparcia.
- Ponadto pracownik socjalny MOPR zajmujący się sprawami osób bezdomnych, prowadził pracę socjalną w zakresie: motywowania do aktywności społecznej i zawodowej, motywowania do podejmowania leczenia uzależnienia od alkoholu, pomocy w załatwianiu spraw osobistych, urzędowych, pomocy w uzyskaniu podstawowych świadczeń medycznych, pomocy w uzyskaniu własnego mieszkania poprzez monitorowanie składanych wniosków o przydział mieszkania, pomocy w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, świadczeń rentowych, emerytalnych, informowania o możliwości ubiegania się o świadczenia zdrowotne ze środków publicznych, wsparcia w sprawach dotyczących sytuacji materialnej, zdrowotnej, rodzinnej, funkcjonowania w środowisku, kierowania do noclegowni, schronisk.

Program dla osób bezrobotnych „Daj sobie szansę – uwierz w siebie” – kontynuacja

- Głównym celem programu „Daj sobie szansę – uwierz w siebie” było pobudzenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zwiększenie motywacji do aktywnego poszukiwania pracy osób objętych programem, niwelowanie ekonomiczno – społecznych skutków bezrobocia, poprzez wsparcie psychologiczne, prawne, pomoc socjalną i doradztwo zawodowe.
- W ramach programu zaktywizowano 271 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej w tym: 14 osób objęto stażami, 89 osób podjęło prace dorywcze, 132 osób podjęło zatrudnienie na podstawie różnych umów o pracę, np: umowa o pracę, umowa zlecenia, 36 osób ukończyło kursy, szkolenia.
- Pracownicy socjalni udzielali informacji osobom bezrobotnym o aktualnych ofertach pracy, kierowali do doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Ponadto kierowali do udziału w prowadzonych szkoleniach, warsztatach aktywizacji zawodowej, kursach zawodowych, projektach organizowanych przez Klub Integracji Społecznej MOPR.
- W ramach projektu pracownicy współpracowali z firmami zajmującymi się pośrednictwem pracy m.in.: Hombro Service, Promedica Care, Tesco Stoldar, Prome, Work Service i innymi.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – kontynuacja

- Celem programu było: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, podniesienie świadomości społecznej w zakresie konieczności pomocy osobom dotkniętym przemocą i ochrony praw tych osób, zacieśnienie współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób krzywdzonych.
- W 2019r. pracownicy socjalni prowadzili w 109 rodzinach procedurę „Niebieskiej Karty” w tym : 75 rodzin „Niebieskie Karty” A wszczynające procedurę w 2019r., 34 rodziny procedura „Niebieskiej Karty” kontynuowana z poprzednich okresów. Pracownicy socjalni uczestniczyli w 360 spotkaniach, w 109 grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, działającego przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.
- Wszelkie działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce miały na celu niwelowanie zagrożenia i poprawę osób objętych i zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Pracownicy MOPR realizując procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie podejmowali następujące działania:
  - wykorzystywali informację o przemocy w rodzinie przekazaną przez policję,
  - zakładali kwestionariusz „Niebieska Karta”,
  - informowali o możliwości uzyskania schronienia w hostelu dla osób doznających przemocy, oraz wskazywali na możliwość skorzystania z poradnictwa rodzinnego, w tym prowadzonego przez psychologa, pedagoga, prawnika,
  - nawiązywali kontakt i współpracowali ze środowiskami, w których przemoc wystąpiła,
  - współpracowali w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych z Miejską Komendą Policji - dzielnicowymi, Sądem – kuratorami sądowymi, organizacjami pozarządowymi, Prokuraturą, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, służbą zdrowia, pedagogami szkolnymi, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami leczenia uzależnień, wolontariuszami, Strażą Miejską,
  - zapewniali pomoc finansową i rzeczową rodzinom lub osobom będącym w kryzysie,
  - motywowali ofiary przemocy do podejmowania działań służących rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

7.3 Projekt „Zapewnienie pomocy osobom z problemem uzależnienia od alkoholu oraz członkom ich rodzin w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2019 r.” – współfinansowany ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Głównym celem projektu realizowanego od 16 września do 31 grudnia 2019r. było zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym, pijącym ryzykownie, członków ich rodzin zmagających się z problemem alkoholowym w rodzinie, korzystających ze wsparcia MOPR.

- Pracownicy socjalni z rejonów opiekuńczych w ramach prowadzonej pracy socjalnej kierowali osoby/ rodziny korzystające z pomocy społecznej MOPR do skorzystania ze wsparcia psychologicznego lub terapeutycznego w Punkcie Pomocy Terapeutycznej „PoRaDa”.
- W ramach projektu objęto wsparciem 85 osób, w tym 34 dzieci. Ponadto sporządzono 115 kart pracy socjalnej z rodziną, a pracownicy socjalni zawarli 47 kontraktów socjalnych
- Terapeuci Leczenia Uzależnień udzieli łącznie 233 godziny wsparcia
- Psycholog zrealizował 160 godzin poradnictwa psychologicznego.
- Całkowity koszt projektu wyniósł 16 100zł.

VIII. DZIAŁANIA Z ZAKRESU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

8.1 Działalność Klubu Integracji Społecznej „Progres”

Klub Integracji Społecznej „Progres” działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce od września 2010r. Udziela pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Wspomaga samoorganizowanie się uczestników, podejmowanie wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej oraz prowadzi działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Współpracuje z wieloma jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, radami osiedli, spółdzielniami mieszkaniowymi, placówkami oświatowymi.

Ponadto KIS realizuje zadania z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób z niepełnosprawnością i zagrożonych wykluczeniem społecznym wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrołęce, Wojewódzkim Urzędem Pracy Filia w Ostrołęce oraz Mazowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej na podstawie zawartych w 2017 roku porozumień o współpracy.

8.1.1 Projekt „Do samodzielności”

Na realizację projektu pozyskano dotację z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 47 990zł. Wsparciem projektu objęto 10 osób.

Głównym celem projektu było:

- nabycie kompetencji społeczno - zawodowych zwiększających szanse na zatrudnienie 10 osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, z co najmniej jednego powodu określonego w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w okresie od 01.03.2019 r. do 31 grudnia 2019 r., zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki, poprzez realizację działań z zakresu reintegracji społeczno - zawodowej w Klubie Integracji Społecznej "Progres".

Cele szczegółowe projektu:

- przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych 10 uczestników projektu;
- nabycie, podniesienie lub zmianę kompetencji/kwalifikacji/umiejętności zawodowych 10 uczestników projektu;
- nabycie lub zwiększenie doświadczenia zawodowego 10 uczestników projektu.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

Diagnozę indywidualnych potrzeb uczestników projektu i określenie indywidualnej ścieżki reintegracji społeczno-zawodowej:

- Indywidualne spotkania z pracownikiem socjalnym (2 godziny na uczestnika projektu),
- Spotkania z psychologiem (2 godziny na uczestnika projektu)
- Spotkania z doradcą zawodowym (2 godziny na uczestnika projektu),

2. Cykl szkoleniowo - edukacyjny:

•Zajęcia grupowe:

- "Moja wizytówka" – zajęcia warsztatowe grupowe w wymiarze 4 godzin zegarowych zrealizowane przez doradców przy współpracy WUP fila w Ostrołęce
- "Co nas motywuje do działania - jak wzmocnić samoocenę i zwiększyć motywację do poszukiwania pracy" - zajęcia grupowe w wymiarze 4 godzin zegarowych zrealizowane przez doradców przy współpracy WUP fila w Ostrołęce
- "Szansa na własny biznes - jak tworzyć przedsiębiorstwa społeczne" - zajęcia warsztatowe w wymiarze 6 godzin zegarowych zrealizowane przez doradców przy współpracy z Mazowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej
- Jednodniowy wyjazd integracyjno - edukacyjny do miejscowości: Kosewo Górne, Ruciane Nida, Pranie.

•Zajęcia indywidualne:

- Praca socjalna z uczestnikami projektu, prowadzona w sposób ciągły w trakcie trwania projektu z uczestnikami i ich rodzinami przez pracownika socjalnego MOPR
- Indywidualne poradnictwo psychologiczne – dostosowane do potrzeb uczestników projektu i zdiagnozowanych deficytów określonych na etapie diagnozy w łącznym wymiarze 30 godz.
- Indywidualne doradztwo zawodowe - 3 godziny zegarowe wsparcia dla każdego uczestnika łącznie 30 godzin

•Szkolenia /kursy zawodowe

- Szkolenie grupowe – „Pracownik robót remontowo- wykończeniowych”
- Szkolenie grupowe – „Sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i fakturowania”

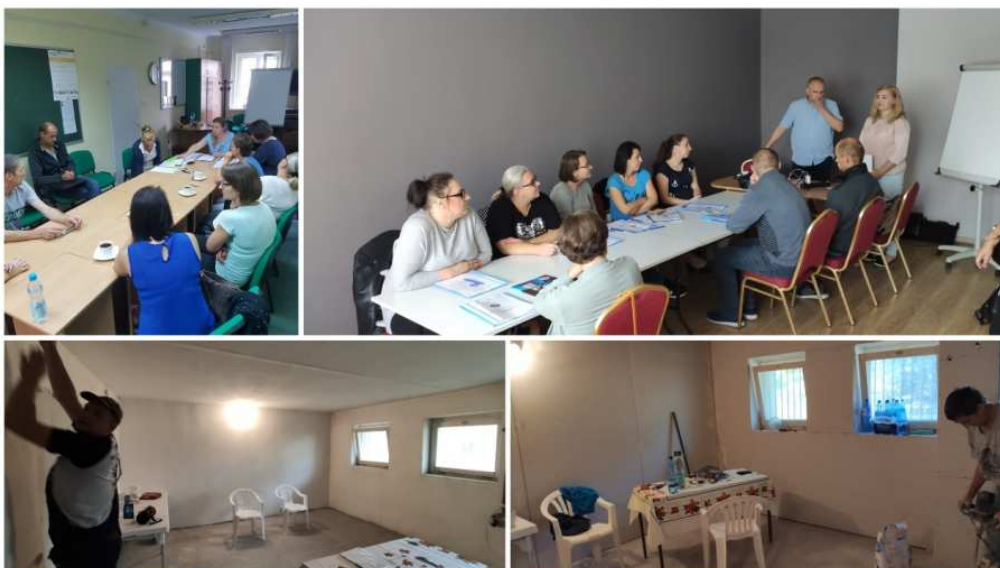
3. Prace społecznie użyteczne

- W trakcie prac społecznie użytecznych uczestnicy projektu zdobyli doświadczenie zawodowe w zakresie wykonywanych szkoleń zawodowych. Prace społecznie użyteczne wykonywane były w okresie od 01 września 2019r. do 30 listopada 2019r. w wymiarze 40 godzin miesięcznie (2 razy w tygodniu po 5 godzin dziennie). Łącznie uczestnicy projektu przepracowali w pracach społecznie użytecznych 1200 godzin.

Osiągnięte rezultaty:

- ⇒ nastąpiła poprawa sytuacji materialno bytowej 10 uczestników projektu,
- ⇒ wzmocniono kompetencje społeczne 10 uczestników projektu,
- ⇒ podniesiono kompetencje/kwalifikacje/umiejętności zawodowe 10 uczestników projektu,
- ⇒ 10 uczestników zdobyło doświadczenie zawodowe w zakresie przeprowadzonych szkoleń zawodowych,
- ⇒ zawarto łącznie 13 kontraktów socjalnych,

- ⇒ kontynuowano działania partnerskie w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie miasta Ostrołki i promowaniu ekonomii społecznej,
- ⇒ 3 uczestników projektu podjęło zatrudnienie

Fot. Szkolenia zawodowe

8.1.2 Program wolontariatu „Pomóż innym zostając wolontariuszem”

Jednym z głównych założeń programu wolontariatu jest wsparcie klientów Ośrodka poprzez świadczenie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych mających problemy w nauce, osobom samotnym i starszym. Program zakłada także udział w formie wolontariatu akcyjnego. Wolontariusze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce to najczęściej młodzież w wieku szkolnym. Coraz częściej w bezinteresowną pomoc angażują także się osoby dorosłe aktywne zawodowo oraz emeryci.

2019 roku zawarto porozumienia o świadczeniu pracy wolontarystycznej w tym m.in. w zakresie:

- pomocy w nauce: 15 wolontariuszy
- pomocy osobom starszym: 3 wolontariuszy
- pomocy w imprezach integracyjnych/ środowiskowych: 11 wolontariuszy
- pracy w świetlicy objazdowej „Radosny Świetlicobus”: 10 wolontariuszy

W 2019 roku wolontariusze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce włączyli się w szereg inicjatyw związanych z działalnością Ośrodka.

Przez cały rok szkolny 15 wolontariuszy systematycznie pomagało dzieciom i młodzieży w nauce. Zajęcia odbywały się w miejscach zamieszkania klientów jak i w Placówkach Wsparcia Dziennego. Ponadto wolontariusze MOPR wspierali seniorów w Dziennym Domu Seniora „Senior+”. Wolontariusze Ośrodka kwestowali także na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża oddział terenowy Ostrołęka oraz w akcjach Klubu Integracji Społecznej „Progres”.

Wspierając pracę animatorów świetlicy, 10 wolontariuszy MOPR w Ostrołęce zaangażowało się w działalność świetlicy objazdowej „Radosny Świetlicobus” funkcjonującej na terenie naszego miasta. Od czerwca do końca sierpnia 2019 r. wolontariusze przepracowali łącznie 700 godzin.

Ponadto wolontariusze MOPR aktywnie włączali się w organizację imprez organizowanych przez rady osiedli, organizacje pozarządowe oraz jednostki samorządowe, m.in.: „Dyskotekę z Mikołajem”, „Piknik Trzeźwości”, „Rodzinny Bieg Mikołajkowy”, „Bieg Szalonego Kurpia”, Bieg Tropem Wilczym” „Półmaraton Kurpiowski”.

Fot. Praca wolontariuszy świetlicy mobilnej Radosny Świetlicobus

Zorganizowana w grudniu 2019 roku uroczysta Gala Wolontariatu MOPR z okazji „Międzynarodowego Dzień Wolontariusza” była doskonałą okazją do podziękowania wolontariuszom Ośrodka za ich całoroczną, bezinteresowną pracę. Uroczystość odbyła się w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce. Najbardziej zaangażowani wolontariusze otrzymali statuetkę Wolontariusza Roku 2019.

Fot. Gala Wolontariatu MOPR

8.1.3 Działania środowiskowe

Od 2015 r. Klub Integracji Społecznej „Progres” koordynuje działania świetlicy objazdowej „Radosny Świetlicobus”, której głównym zadaniem jest umacnianie więzi i ról rodzinnych, oraz aktywne spędzanie wolnego czasu. W wakacyjne miesiące „Radosny Świetlicobus” odwiedzał ostrołęckie osiedla oraz brał udział w wielu plenerowych imprezach organizowanych na terenie Ostrołęki.

W 2019 roku Świetlicobus przepracował łącznie 320 godzin. Uczestniczył m.in w: „Powitaniu Lata „Noc Kupały”, Dniu Dziecka organizowanym w Multimedialnym Centrum „Natura”, Pikniku Rodzinnym „Zdrowie dla wszystkich”, Festynie Osiedla Leśniewo, „IV Kurpiowskim Rajdzie Motocyklowym i Rodzinnym Grillowaniu”, Pikniku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w spotkaniu „Porozmawiajmy przy herbacie”, Pikniku Rodzinnym Osiedla Wojciechowice, „VII Ostrołęckim Spotkaniu Spółdzielczym”, „VII Pikniku Trzeźwościowym”, „Letnim Biegu po Plaży” oraz festynie „Pożegnanie Lata na Leśnym”.

Działalność Radosnego Świetlicobusa finansowana jest ze środków Samorządu Miasta Ostrołęki

w 2019r. na realizację zadania wydatkowano kwotę 76 998,22 zł

Świetlicobus to zabawa, ale też nauka . Świetlica zrealizowała tygodnie tematyczne takie jak: „Bezpieczne Wakacje”, „W Świecie zwierząt”, „We Love Marvel!”, „Tydzień teatralno-językowy”, „Sport to zdrowie”, „Polska – Moja Ojczyzna”, „Z Piratami w świat”, „DIY – Do I Yourself”. W czasie zabaw animatorzy Radosnego Świetlicobusu zachęcali dzieci i młodzież do aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu oraz brania udziału w konkursach i zabawach z całym rodzinami.

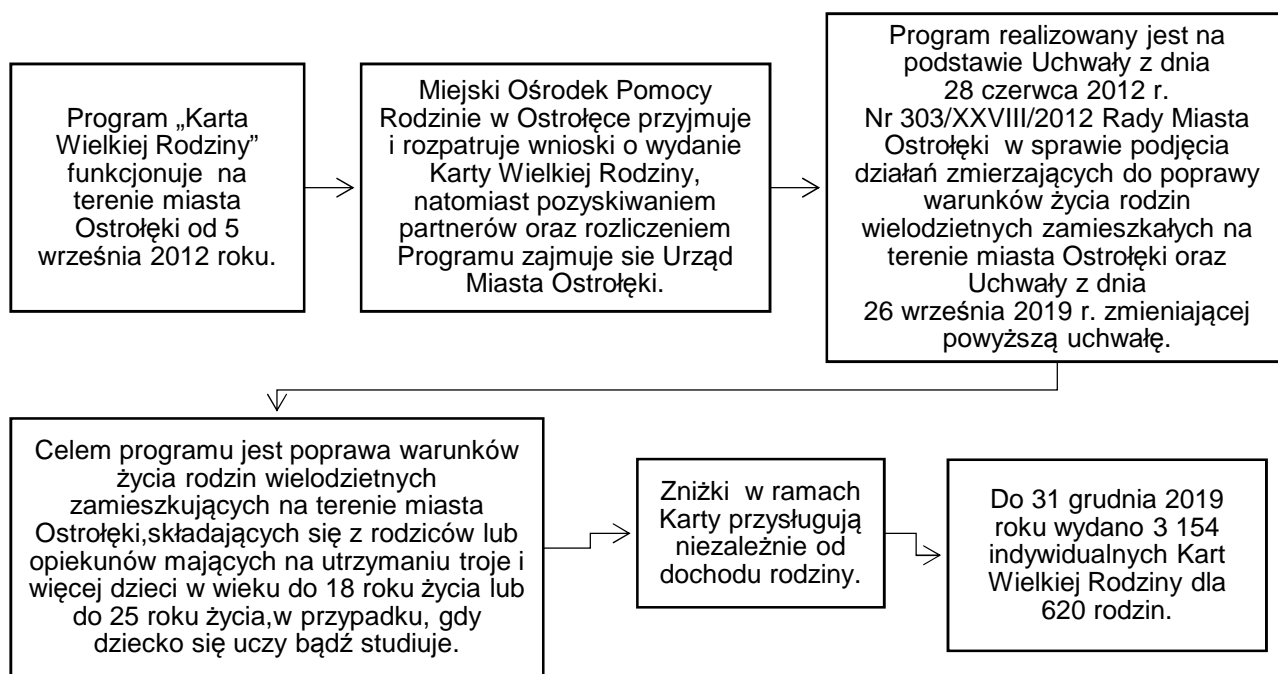
Fot. Radosny Świetlicobus 2019

W 2019 roku 10 wolontariuszy przepracowało łącznie 700 godzin. Rekordzista poświęcił aż 250 godzin swojego wolnego czasu na pracę z dziećmi w „Radosnym Świetlicobusie”.

8.2 Karta Wielkiej Rodziny

Karty Wielkiej Rodziny wydawane są na pisemny wniosek rodzica lub opiekuna wszystkim członkom rodziny. Karty są imienne, zawierają adres uprawnionego, termin ważności oraz numer. Do wniosku dołączana jest kserokopia legitymacji lub zaświadczenie o kontynuowaniu nauki lub studiów w przypadku dzieci powyżej 18-ego roku życia, a w przypadku rodzin zastępczych prawomocne orzeczenie sądu. Warunkiem do skorzystania z karty konieczne jest okazanie z Kartą dokumentu pozwalającego potwierdzić tożsamość użytkownika.

Karta dziecka nieposiadającego dokumentu pozwalającego potwierdzić tożsamość, jest ważna z dokumentem rodzica/opiekuna bądź rodzeństwa. Każdy członek rodziny ma prawo do indywidualnego korzystania z Karty. Po upływie terminu ważności należy złożyć wniosek o przedłużenie Karty. Zgodnie z Uchwałą Karta jest wydawana na 1 rok. Może być wydana na krótszy okres niż rok, w przypadku, gdy dzieci ukończyły 18 rok życia lub 25 rok życia i nie kontynuują nauki. Z danych statystycznych przedstawionych w poniższej tabeli wynika, że jest coraz większe zainteresowanie posiadaniem Karty Wielkiej Rodziny. Z roku na rok zwiększa

się liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z ulg oferowanych posiadaczom KWR. Przybywają także nowe rodziny, którym urodziło się 3 dziecko. Powyższe przedstawia tabela.

Rok	Ilość Rodzin	Ilość osób	Ilość wniosków
2012	350	1 790	357
2013	371	1 891	374
2014	451	2270	452
2015	496	2516	496
2016	536	2715	536
2017	534	2724	534
2018	588	2986	588
2019	620	3154	620

Karta Wielkiej Rodziny uprawnia do następujących zniżek:

- zajęcia w zespołach artystycznych organizowanych przez Ostrołęckie Centrum Kultury w Ostrołęce – 25% ulgi,
- bilety kinowe Akademii Edukacji Filmowej i Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce – 25 % ulgi,
- wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce – 25% ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów,
- bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka na Hali Widowiskowo – Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15 % ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów.

Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęka w program KWR w 2019 roku zaangażowane były następujące przedsiębiorstwa prywatne:

Połonina – Oprawa obrazów, pocztówki, rami, art. dla plastyków, ul. Kilińskiego 48
•10% zniżki na cały asortyment
Emmaus – sklep z dewocjonaliami, ul. Obrońców 34
•5% zniżki przy zakupach do 100 zł, •7% zniżki przy zakupach powyżej 100 zł
PHU „ARCO” (materiały budowlane), Ławy 75, 07-411 Rzekuń
•od 10% do 20% zniżki w zależności od wybranego asortymentu
Szkoła Językowa Konwersatorium, ul. Hallera 35
•5% zniżki na roczne kursy języków obcych przy zapisie jednej osoby z rodziny •10% zniżki przy zapisie dwóch osób z rodziny •15% zniżki przy zapisie trzech osób z rodziny
Mebpol, ul. Wojska Polskiego 2
•od 5% do 15% zniżki na cały asortyment (o wysokości zniżki na poszczególne meble decyduje właściciel sklepu)
Stacja paliw FORTY-MOYA, ul. Stacha Konwy 3
•zniżka 5 groszy/1litr paliwa

Dom Książki – Księgarnia w Ostrołęce, ul. Głowackiego 35

- 10 % na całą ofertę Księgarni

Papiernia – artykuły papiernicze, plastyczne, ul. Głowackiego 34

- 10 % na cały asortyment z wyłączeniem papieru xero

OSCAR SP. Z O.O. , ul. Traugutta 59

- przy naprawach w serwisach mechanicznych 20% (usługa + części),
- przy naprawach w serwisie blacharsko-lakierniczym 20% (nie dotyczy szkód rozliczanych bezgotówkowo z ubezpieczycielami),
- na zakup oryginalnych części i akcesoriów 15%.
- na zakup oleju Total i GM 20%

„Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożyców

- 3% zniżki w sklepach spożywczych (cały asortyment oprócz alkoholu i papierosów):
  - Sklep „Kaprys” ul. Prądyńskiego
  - Sklep „Cytrynka” ul. Żeromskiego 21
  - Sklep „Stodoła” ul. Bogusławskiego
  - Sklep przy ul. Piłsudskiego 13
- 8% zniżki w sklepach przemysłowych:
  - Sklep „Papierniczy” ul. Prądyńskiego 2

Akademia Pływania „Squatina”:

- 5% zniżki 2 dziecko w rodzinie
- 50% zniżki 3 dziecko w rodzinie
- 50% zniżki 4 dziecko w rodzinie

TAMARAK (sklepy z odzieżą) – 10% zniżki na cały asortyment

- Oxide – ul. Kopernika 6
- Strefa Smiths– ul. Kopernika 7 lok. 29

Szkoła Muzyki Gama ul. Kopernika 15/3

- 10% zniżki miesięcznie na zajęcia
- 20% zniżki w przypadku następnego z rodzeństwa uczestniczącego w zajęciach

ZUB Mamątów ul. 11 Listopada 22

- 5% zniżki na farby
- 7% zniżki na narzędzia

Ostrołęka Dis Sp. z o.o., Aleja Jana Pawła II 4

- 3% rabatu na całość asortymentu z wyłączeniem alkoholi, wyrobów tytoniowych i czasopism, gazet w markecie E.Leclerc Ostrołęka

<p>Elżbieta Anna Zielińska Okulistyka-Optyka, ul. Pileckiego 12</p> <ul style="list-style-type: none"> •10% zniżki na wszystkie badania i wizyty okulistyczne •10% zniżki na zakup soczewek korekcyjnych i okularów w salonie optycznym
<p>Barwa S.C., ul. Traugutta 24, 07-410 Ostrołęka</p> <ul style="list-style-type: none"> •10 % zniżki na cały asortyment
<p>Trony Sp. z o.o. , ul. Jana Pawła II 132a/1a</p> <ul style="list-style-type: none"> •5% rabatu w Bistro Do Syta do każdego zamówienia. Rabat łączy się z programem lojalnościowym, tj. przy zamówieniu 7 dań obiadowych – 8 danie gratis
<p>Poradnia Małżeńska „Spotkanie”, ul. Skierkowskiego 22/10, 07-410 Ostrołęka</p> <ul style="list-style-type: none"> •15 % zniżki za poradę.
<p>Stacją Paliw 994 w Ostrołęce, ul. Nagietkowa 15, 07-410 Ostrołęka</p> <ul style="list-style-type: none"> •na zakup oleju napędowego 0,5 gr./ litr •na zakup benzyny 0,5 gr./ litr •na zakup LPG 0,5 gr./ litr
<p>Claudia Ewa Kurpiewska, ul. Hallera 11a/2, 07-410 Ostrołęka</p> <ul style="list-style-type: none"> •5 % rabatu na wszystkie artykuły
<p>Świat Kwiatów Marcin Sikora, z siedzibą w Warszawie ul. Sulejowska 56/58 lok. 218</p> <ul style="list-style-type: none"> •5% rabatu na cały asortyment sklepu dostępny na stronie www.sklep.swiatkwiatow.pl
<p>VocAPP sp. z o.o.z siedzibą w Warszawie, ul. Mielczarskiego 8/58</p> <ul style="list-style-type: none"> •10% zniżki na wszystkie dostępne na stronie www.fiskoteka.pl kursy językowe i konto Premium
<p>FotoExpress Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Mielczarskiego 8/58</p> <ul style="list-style-type: none"> •10% zniżki na zdjęcia do oficjalnych dokumentów wykonane online. Zdjęcie Klient wykonuje przy pomocy własnego smartphona po wejściu na stronę: https://passport-photo.online/pl, https://fotoexpress.biz/

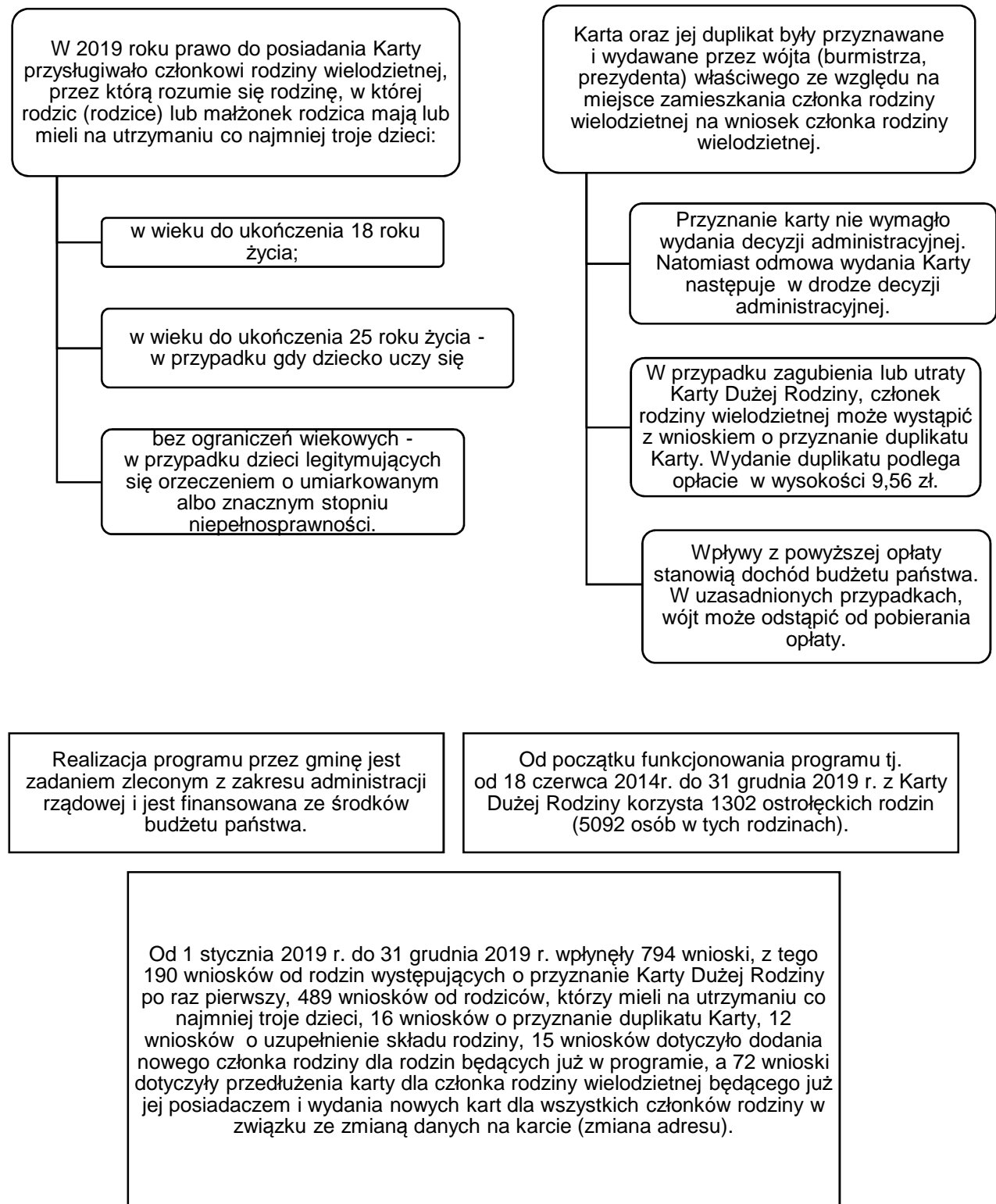
8.3 Rządowy Program „Karta Dużej Rodziny”

Program skierowany jest do rodzin wielodzietnych. Funkcjonuje od 18 czerwca 2014 roku na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny.

Program „Karta Dużej Rodziny” ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej, promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie i wspieranie rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych

i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu.

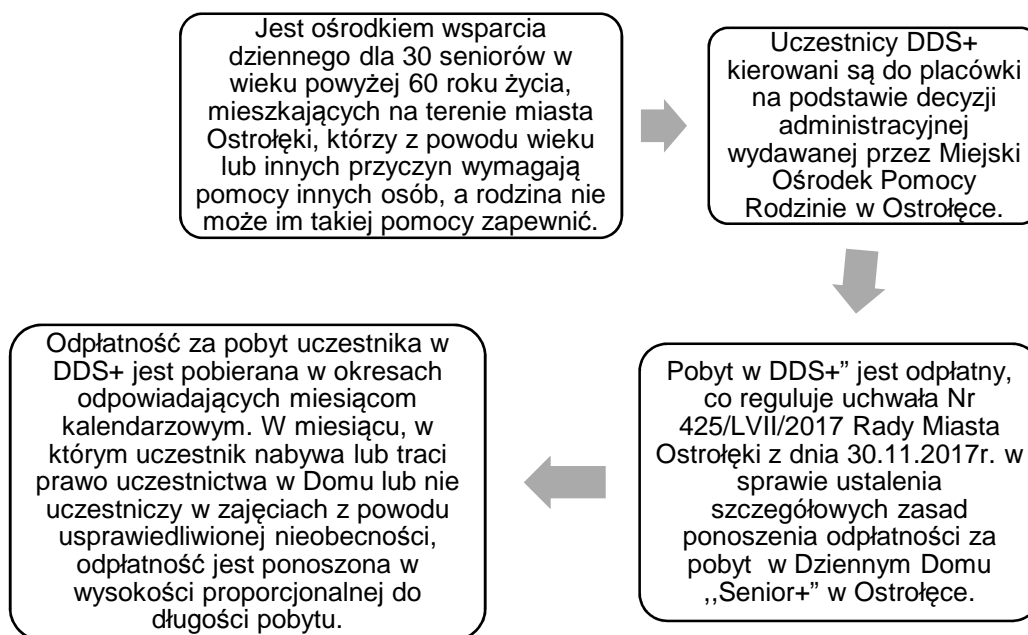

IX. OŚRODKI WSPARCIA PROWADZONE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE

9.1 Dzienny Dom „Senior+”

DDS+ mieści się przy ulicy Gomulickiego 1A i jest czynny przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 16.

Celem działalności domu jest uaktywnienie społeczne uczestników, umożliwiające im samodzielne funkcjonowanie i poprawę stanu psychofizycznego. Wsparcie opiekuńcze, działania profilaktyczne, rehabilitacyjne i terapeutyczne oferowane w DDS+ są dostosowane do potrzeb, zainteresowań, możliwości, uczestników. Realizowane działania wpływają na podniesienie sprawności, aktywizują seniorów. Rozwijając zainteresowania, poprawiają ich funkcjonowanie społeczne, zdrowotne i przeciwdziałają osamotnieniu i izolacji. Dom zapewnia również seniorom jeden gorący posiłek – obiad, przynawany odrębną decyzją.

Dzienny Dom „Senior+” w roku 2019 specjalistycznym wsparciem objął łącznie 42 seniorów w tym 3 mężczyzn oraz 39 kobiet w wieku od 68 do 88 lat

Koszt prowadzenia i utrzymania placówki w 2019 roku wyniósł: 417 759,11 zł.

W tym 310 839,11 zł finansowane było ze środków własnych, a 106 920.00 zł finansowane ze środków pochodzących z dotacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznanych w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, Edycja 2019, Moduł II - Zapewnienie Funkcjonowania Dziennego Domu Senior+.

Dzienny Dom „Senior+” proponuje wsparcie w postaci realizowania usług:

socjalnych i opiekuńczych:

- możliwość spożywania drugiego śniadania przygotowanego w ramach treningu kulinarnego i jednego gorącego posiłku, tj. obiadu,
- pomoc w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych,
- wsparcie w utrzymaniu kontaktu z rodziną,
- opiekę pielęgniarską i psychologiczną,
- wsparcie osoby duchownej,

edukacyjnych:

- udział w zajęciach o charakterze terapeutycznym,
- udział w warsztatach psychologicznych,
- udział w wyjazdach i wycieczkach edukacyjnych,
- prelekcje edukacyjne,

kulturalno-oświatowych:

- udział w koncertach lokalnych artystów,
- występy grupy teatralnej członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ostrołęce,
- wyjścia do kawiarni, kina,

sportowo-rekreacyjnych:

- udział w zajęciach rehabilitacyjnych indywidualnych i grupowych,
- zajęcia Nordick Walking,
- zajęcia gimnastyczne grupowe,
- zajęcia w Parku Wodnym w Ostrołęce,
- udział w zawodach sportowych,

zakresu terapii zajęciowej:

- udział w zajęciach plastycznych, muzykoterapii, relaksacyjnych oraz biblioterapii,
- udział w treningu kulinarnym,
- udział w zajęciach pt.: „Kącik kosmetyczny”,
- udział w zorganizowanej grze towarzyskiej „Bingo”,

Seniorzy uczestniczyli w wielu wydarzeniach artystycznych i spotkaniach integracyjnych m.in: balu karnawałowym, koncertach Chóru Dziewczęcego „Ars Longa” oraz Piotra Grzyba, imprezie urodzinowej Dziennego Domu „Senior+”, spotkaniu Wielkanocnym, wyjeździe do Agroturystyki „Mustang” oraz „Zacisze Ułańskie”, obchodach „Dnia Osób z niepełnosprawnością”, Ostrołęckich Spotkaniach Klubów Seniora, Pikniku Międzypokoleniowym, XXII Przeglądzie Twórczości Domów Pomocy Społecznej

„Pożegnanie Lata 2019”, pikniku „Aktywny Senior”, obchodach Dnia Seniora, XII Żoliborskim Festiwalu śpiewających Seniorów, zabawie andrzejkowej i sylwestrowej, spotkaniu wigilijnym, wyjściach do kawiarni i

restauracji.

9.2 Noclegownia

Noclegownia dla

Osób Bezdomnych przeznaczona jest dla 30 mężczyzn. Czynna jest całodobowo, przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu.

W 2019r. ze schronienia w Noclegowni skorzystało 73 mężczyzn, którym udzielono 7399 noclegów. W 2019r. ze schronienia w Noclegowni skorzystało 73 mężczyzn, którym udzielono 7399 noclegów.

Koszt prowadzenia i wyposażenia Noclegowni w 2019 roku wyniósł 348 922,63zł.

Noclegownia zapewnia:

- tymczasowe schronienie;
- miejsce do spania we wskazanym pomieszczeniu Noclegowni;
- pomieszczenie do konsumpcji obiadu;
- dostęp do pomieszczeń sanitarno-higienicznych zapewniających bieżącą ciepłą i zimną wodę do kąpieli, prania- również dla osób bezdomnych nie wyrażających zgody na pobyt w placówce;
- dostęp do pomieszczeń przeznaczonych do suszenia odzieży;
- środki czystości, higieny osobistej , odzieży
- udział w realizacji różnorodnych programów wsparcia, aktywizacji zawodowej i społecznej mającej na celu minimalizację skutków bezdomności, poprawę funkcjonowania oraz usamodzielnianie się osób bezdomnych.

Prawo do pobytu w Noclegowni mają :

- osoby bezdomne, posiadające ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Ostrołęce;
- w uzasadnionych przypadkach, szczególnie w okresie mrozów, osoby bezdomne przebywające na terenie miasta Ostrołęki.

O przyjęciu do Noclegowni decyduje Kierownik, po wcześniejszym uzgodnieniu pobytu przez pracownika socjalnego MOPR w Ostrołęce.

W okresie zimowym, w przypadkach nagłych, w godzinach nocnych, w święta, weekendy o przyjęciu do Noclegowni decyduje dyżurujący opiekun w Noclegowni.

Osoby przebywające w Noclegowni dla osób Bezdomnych MOPR zobowiązane są do współdziałania z pracownikami placówki w celu poprawy swojej sytuacji życiowej oraz do wykonywania dyżurów na rzecz placówki tj. sprzątanie pomieszczeń noclegowych, sprzątanie pomieszczeń ogólnodostępnych, dbanie o porządek wokół Noclegowni.

Pracownicy Noclegowni udzielali osobom bezdomnym pomocy w formie :

- a) informowania o możliwości otrzymania świadczeń rentowych i emerytalnych - pomoc w skompletowaniu dokumentacji oraz w wypełnieniu wniosków;
- b) informowania o możliwości złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności, pomoc w skompletowaniu dokumentacji medycznej oraz wypełnieniu wniosku;
- c) informowania o możliwości ubiegania się o przydział mieszkania, pomoc w wypełnieniu wniosku o lokal socjalny; pomoc w poszukiwaniu stancji/mieszkania do wynajęcia;

- d) informowania o możliwości/ konieczności zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce;
- e) terapii uzależnień na terenie Noclegowni; informowania o dostępnych na terenie miasta oraz w niedalekiej okolicy Poradniach oraz Oddziałach Leczenia Uzależnienia;
- f) informowania o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem konsultacji z psychiatrą;
- g) informowania o możliwości ubiegania się o ubezpieczenie zdrowotne ze środków publicznych, pomoc w dostępie do lekarzy rodzinnych oraz specjalistów, pomoc w dotarciu do lekarzy (np. poprzez zorganizowanie transportu przez patrol Straży Miejskiej, asystowanie podczas wizyt lekarskich);
- h) informowania o możliwości uzyskania pomocy(w tym prawnej) i wsparcia z innych instytucji, organizacji społecznych, pozarządowych;
- i) wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych;
- j) wspierania i motywowania do nawiązywania kontaktów z rodziną;
- k) informowania o szkoleniach oraz kursach zawodowych;
- l) udziału w patrolach w miejscach przebywania i grupowania się osób bezdomnych wynikających z porozumienia „Pomocna Dłoń”, motywowania osób bezdomnych nie przebywających w Noclegowni do skorzystania ze wsparcia noclegowni poprzez schronienie, kąpiel, wymianę odzieży.

Efekty podejmowanych działań:

Poprawa sytuacji zdrowotnej osób bezdomnych:

- 20 osób podjęło się leczenia u specjalistów między innymi: kardiologa, neurologa, psychiatry, urologa, okulisty, ortopedy, chirurga, chorób zakaźnych, laryngologa;
- 9 osób uzyskało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności;
- 14 osób regularnie uczęszczało na spotkania indywidualne do terapeuty uzależnień,
- 4 osoby podjęły się leczenia uzależnienia w trybie stacjonarnym w oddziale Terapii Uzależnień, 1 osoba podjęła się leczenia w Ośrodku MONAR;
- 16 osób uczęszczało na mityngi AA;

Aktywizacja zawodowa:

- 11 osób podjęło prace dorywcze;
- 1 osoba podjęła pracę na umowę zlecenie;
- 2 osoby brały udział w kursach zawodowych organizowanych przez firmę Zawodowo-Doradczą PREME i nabyły uprawnienia;
- 2 osoby wzięły udział w projekcie „Do samodzielności”

Aktywizacja społeczna:

- osoby bezdomne przebywające w Noclegowni brały udział w wydarzeniach na terenie Ostrołęki takich jak: VII Trzeźwościowy Piknik Rodzinny, VII bieg przełajowy „Cross na Ostrej Łące”, Półmaraton Kurpiowski (jako wolontariusze na trasie biegów, przy wydawaniu numerów startowych, wręczaniu pamiątkowych medali i organizowaniu zabaw dla dzieci), a także w cyklicznych spotkaniach z Pallotyńską Wspólnotą Ewangelizacyjną, doraźnych z Bractwem Trzeźwościowym przy Kościele Najświętszej Maryi Panny „Fara” w Ostrołęce czego efektem był udział osób bezdomnych w pielgrzymkach i wycieczkach do Gietrzwałdu, Niepokalanowa, Medjugorie, Częstochowy, Torunia i Lichenia oraz udział w rekolekcjach organizowanych na terenie Ostrołęki oraz Suchcic;
- spotkanie integracyjne w MONAR w Ostrołęce,
- współpraca z Ostrołęckim Stowarzyszeniem Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia” w Ostrołęce,
- osoby bezdomne przebywające w Noclegowni wspierały podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce (osoby niepełnosprawne i starsze) poprzez pomoc w remontach mieszkań.

15 osób bezdomnych – podopiecznych Noclegowni podjęło próbę usamodzielnienia, w tym:

- 2 osoby powróciły do rodziny;
- 2 osoby poprzez nabycie uprawnień do świadczeń emerytalnych miało możliwość wynająć stancje, z czego jednej udało się funkcjonować bez wsparcia Noclegowni;
- 8 osób podjęło pracę, z której dochód umożliwił wynajęcie stancji oraz funkcjonowanie bez wsparcia Noclegowni oraz bez wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie;
- 3 osoby podjęły próbę usamodzielnienia, głównie ze względów zdrowotnych oraz wysokich zaległości komorniczych były zmuszone do ponownego skorzystania z pomocy społecznej.

POTRZEBY W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2020 ROKU

W 2020 roku na realizację świadczeń pomocy społecznej ustalono potrzeby w wysokości: **11 248 641 zł**, z tego na zadania:

- zlecone gminie - 290 654 zł
- własne gminy - 9 304 552 zł
- własne powiatu - 1 653 435zł

W 2020 r. na realizację świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy, zleconych gminie i powiatu plan finansowy wynosi: **10 192 556 zł**, z tego na zadania:

- zlecone gminie - 163 900 zł
- własne gminy - 8 455 221 zł
- powiatu - 1 573 435 zł

Przewiduje się objąć pomocą społeczną na terenie miasta około 3170 osób/ 1849 rodzin (liczba osób w rodzinach – 3898).

Z pomocy społecznej będą korzystały osoby/rodziny głównie z powodu bezrobocia, bezdomności, niepełnosprawności, choroby, których dochód na osobę w rodzinie nie będzie przekraczał kryterium dochodowego określonego w art.8 ust.1 pkt.1,2 w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (tj. na osobę samotnie gospodarującą – **701,00 zł**, na osobę w rodzinie – **528,00 zł**).

Różnica pomiędzy planowanymi potrzebami, a planem finansowym na świadczenia pomocy społecznej w br. przedstawia się następująco:

Zadania zlecone gminie	Planowane potrzeby MOPR na 2020rok	Osoby	Plan finansowy na 2020 rok	Różnica pomiędzy planowanymi potrzebami a planem finansowym w br.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	180 494 zł	40	139 000 zł	41 494 zł
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	110 160 zł	26	24 900 zł	85 260zł
Ogółem	290 654 zł	66	163 900zł	126 754zł

Zadania własne gminy	Planowane potrzeby MOPR na 2020 rok	Osoby	Plan finansowy na 2020 rok	Różnica pomiędzy planowanymi potrzebami a planem finansowym w br.
Zasiłki stałe	896 000 zł	160	665 000 zł	231 000 zł
Zasiłki okresowe	2 100 000 zł	807	1 889 000 zł	211 000 zł
Ubezpieczenie zdrowotne	73 000 zł	135	73 000 zł*	0 zł
Zasiłki celowe i pomoc w naturze w tym: Zasiłki celowe specjalne	1 031 284 zł 220 000 zł	1 150 470	921 284 zł 150 000 zł	110 000 zł 70 000 zł
Posiłki poza programem	171 284 zł	300	171 284	0 zł
Pogrzeby	12 000 zł	6	12 000 zł	0 zł
Zdarzenia losowe	10 000 zł	10	10 000 zł	0 zł
Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	1 515 600 zł	2600	1 268 269 zł	247 331 zł
Schronienie	421 450 zł	70	421 450 zł	0 zł
Usługi opiekuńcze	1 026 900 zł	150	976 900 zł	50 000 zł
Domy Pomocy Społecznej	2 197 318 zł	69	2 197 318 zł	0 zł
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez Sąd	21 000	5	21 000	0 zł
Ogółem	9 304 552zł	3 020	8 455 221 zł	849 331 zł

Zadania powiatu	Planowane potrzeby MOPR na 2020 rok	Osoby	Plan finansowy na 2020 rok	Różnica pomiędzy planowanymi potrzebami a planem finansowym w br.
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	253 400 zł	47	223 400 zł	30 000 zł
Rodziny zastępcze	1 400 035 zł	105	1 350 035 zł	50 000 zł
Ogółem	1 653 435 zł	152	1 573 435 zł	80 000 zł

Wszystkie zadania	Planowane potrzeby MOPR na 2020 rok	Osoby	Plan finansowy na 2020 rok	Różnica pomiędzy planowanymi potrzebami a planem finansowym w br.
Ogółem	11 248 641zł	3170**	10 192 556 zł	1 056 085zł

* W planie finansowym są uwzględnione potrzeby na opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób z którymi zostaną zawarte kontrakty socjalne w ramach uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych w projekcie pn. "Samodzielni i Aktywni" – zadanie publiczne Od wykluczenia do aktywizacji edycja 2020 – współfinansowanym przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

**Osoby występują w różnych rodzajach świadczeń (nie należy sumować).